





**Tadeusz Sendzimir** (ur. 5 lipca 1894 r. we Lwowie, zm. 1 września 1989 r. w Jupiter na Florydzie) – polski inżynier i wynalazca.

Urodził się we Lwowie. Tam ukończył IV Gimnazjum Klasyczne i Wydział Mechaniczny Politechniki Lwowskiej.

Podczas I wojny światowej pracował w kijowskich warsztatach samochodowych, a następnie w Rosyjsko-Amerykańskiej Izbie Handlowej. Pod koniec wojny wyjechał przez Władywostok do Szanghaju, gdzie założył pierwszą w Chinach fabrykę śrub, drutu i gwoździ.

W roku 1929 na krótko wyjechał do USA, jednak rok później wrócił do Polski. w 1932 w Nowym Bytomiu uruchomiono walcarkę według jego pomysłu, a w 1933 pierwszą w świecie linię technologiczną ciągłego wyżarzania i cynkowania blach stalowych na skalę przemysłową. w maju 1934 opracował i uruchomił w Hucie Pokój oryginalną linię produkcyjną do walcowania cienkiej blachy na zimno wedle własnego pomysłu. Cały proces oparty był na walcowaniu blachy z równoczesnym jej rozciąganiem.

Jego wynalazek spotkał się z olbrzymim zainteresowaniem za granicą, dzięki czemu w 1935 roku wyjechał do Paryża. Wybuch II wojny światowej zastał go w USA. Po wojnie pozostał na emigracji, gdzie nadal prowadził swą firmę specjalizującą się w projektowaniu maszyn do obróbki metalu. Był posiadaczem 73 patentów. Należał do znanych inżynierów polskiej emigracji.

Pod koniec życia założył wraz z żoną "Fundację Sendzimira", która do dzisiaj propaguje zasady rozwoju zrównoważonego w Polsce. Dziś fundacja jest prowadzona m. innymi przez jego syna, Jana Sendzimira.

W 1973 roku Senat Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie nadał mu tytuł doktora honoris causa. Sendzimir zmarł 1 września 1989 w Jupiter na Florydzie. 4 maja 1990 nadano jego imię hucie w Nowej Hucie, zwanej dawniej Hutą im. Lenina.

Został pochowany w na cmentarzu w Bethlehem pod Waterburgiem w trumnie z ocynkowanej stali, sporządzonej ściśle według jego technologii.

Z okazji 10 rocznicy utworzenia Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów, w porozumieniu z Panem dr Michałem Sendzimirem, synem wybitnego polskiego wynalazcy inż. Tadeusza Sendzimira, został ustanowiony Medal Honorowy SPWiR im. Tadeusza Sendzimira. Corocznie, na wniosek Kapituły, Krajowa Rada SPWiR nadaje to honorowe wyróżnienie najwybitniejszym twórcom techniki i organizatorom ruchu innowacji w Polsce. Do tej pory Medal im Tadeusza Sendzimira otrzymało 257 osobistości z dziedziny nauki i techniki oraz instytucje zasłużone dla rozwoju innowacji.

## ***Kawalerowie Honorowego Medalu SPWiR im. Tadeusza Sendzimira***

### **Członkowie Pierwszej Kapituły**

- |   |
|---|
| 1. dr inż. Michał <b>Sendzimir</b> , USA, przewodniczący Kapituły                 |
| 2. mgr inż. Jerzy <b>Knapik</b> , Huta im. T. Sendzimira, i v-przewodniczący      |
| 3. mgr inż. Klemens <b>Ścierański</b> , Elektrownia „Łaziska”, v-przewodniczący   |
| 4. prof. dr Antoni S. <b>Kwiatkowski</b> , SPWiR, wiceprzewodniczący              |
| 5. dr inż. Jerzy <b>Polaczek</b> , SPWiR, sekretarz                               |
| 6. płk prof. Marek <b>Amanowicz</b> , Wojskowa Akademia Techniczna                |
| 7. prof. dr hab. Grzegorz <b>Grynkiewicz</b> , Instytut Farmaceutyczny            |
| 8. prof. dr hab. inż. Zdzisław <b>Haś</b> , Politechnika Łódzka                   |
| 9. dr inż. Kazimierz <b>Leski</b> , Prezes Honorowy SPWiR                         |
| 10. prof. dr hab. inż. Janusz <b>Łuksza</b> , Akademia Górniczo-Hutnicza          |
| 11. prof. dr inż. Piotr <b>Penczek</b> , Instytut Chemii Przemysłowej             |
| 12. prof. dr inż. Tadeusz <b>Rut</b> , Instytut Obróbki Plastycznej               |
| 13. prof. dr hab. inż. Marian <b>Szczerek</b> , Instytut Technologii Eksploatacji |
| 14. dr inż. Jan <b>Sztobryn</b> , Agencja Rozwoju Przemysłu                       |
| 15. prof. dr hab. n. med. Andrzej <b>Ślusarczyk</b> , Państwowy Zakład Higieny    |
| 16. prof. dr hab. inż. Andrzej <b>Wierzbicki</b> , Instytut Łączności             |
| 17. prof. dr hab. inż. Władysław <b>Włosiński</b> , Politechnika Warszawska       |

### **Rok 1999**

18. dr inż. Mieczysław **Barczyk**, Zakłady Koksownicze „Wałbrzych”
19. doc. dr Ryszard **Chamer**, Instytut Metali Nieżelaznych, O/Legnica
20. mgr inż. Wiesław **Ciuk**, Huta „Częstochowa” S.A.
21. prof. dr inż. Edward **Grzywa**, Instytut Chemii Przemysłowej
22. inż. Zygmunt **Hołoga**, „Holduct”, Pszczyna

23. mgr inż. Konrad **Jaskóła**, „Petrochemia-Płock” S.A.  
24. doc. dr inż. Lidia **Jackiewicz-Kozanecka**, Łódź  
25. prof. dr hab. inż. Jan **Kaczmarek**, Akademia Inżynierska Warszawa  
26. dr inż. Ryszard **Kardasz**, Huta „Stalowa Wola”

27. mgr Władysław **Kóleczo**, SPWiR

28. mgr inż. Andrzej **Kulpa**, „Ecoenergia”, Warszawa  
29. mgr inż. Jerzy **Lejawka**, Huta „Baildon”, Katowice  
30. prof. dr hab. inż. Lech **Lewandowski**, Akademia Górniczo-Hutnicza

31. mgr Jose **Loriaux**, Prezydent Brussels Eureka, Belgia

32. prof. dr hab. inż. Adam **Mazurkiewicz**, Instytut Technologii Eksploatacji  
33. mgr inż. Lubomir **Nawrocki**, Huta im. T. Sendzimira  
34. dr inż. Wojciech **Nawrot**, Wojskowa Akademia Techniczna  
35. mgr inż. Stanisław **Podwiński**, Huta „Andrzej”  
36. dr Jarosław **Raab**, ČHS, Czechy

37. mgr inż. Antoni **Romatowski**, Kraków

38. mgr inż. Kazimierz **Sąda**, Huta „Jedność”, Siemianowice Śl.

39. mgr Zbigniew **Skrzywanek**, Warszawa  
40. mgr Zbigniew **Szałajda**, Stalexport, Warszawa  
41. mgr Stanisław **Szczepaniak**, „INWEX”, Kielce  
42. mgr inż. Stefan **Śliwiński**, Zakłady Magnezytowe „Ropczyce”  
43. prof. dr inż. Zbigniew **Śmieszek**, Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice  
44. mgr inż. Henryk **Tymowski**, Elektrownia „Łaziska”  
45. mgr inż. Jacek **Woliński**, Huta i. T. Sendzimira  
46. prof. dr inż. Roman **Wusatowski**, Prezes Śląski WKTiR, Katowice  
47. dr inż. Józef **Wypych**, Huta „Częstochowa” S.A.  
48. mgr inż. Tadeusz **Zaręba**, Komitet Badań Naukowych  
49. mgr inż. Zbigniew **Zemanek**, „Convector”, Kraków  
50. Stanisław **Zwierzchowski**, OW SPWiR, Poznań  
51. inż. Jan **Bednarek**, SPWiR Wałbrzych

52. dr inż. Kazimierz **Gębka**, Huta „Częstochowa”

53. dr inż. Stanisław **Garlicki**, Ministerstwo Środowiska  
54. mgr inż. Henryk **Kamiński**, Warszawa  
55. mgr inż. Lech **Narbutt**, „Instalex-Bloox”, Warszawa

56. Wu **Heng**, Prezydent Chińskiego Stowarzyszenia Wynalazców, Pekin

57. prof. dr inż. Andrzej **Zieliński**, Federacja SNT NOT  
58. Huta „**Pokój**” S.A., Ruda Śląska  
59. Akademia Górniczo - Hutnicza, Wyd. Metalurgii i Inżynierii Mat.  
60. H. **Cegielski - Poznań**, Spółka Akcyjna  
61. inż. Tadeusz **Sendzimir**, s. Michała, USA  
62. dr Andreas **Vedres**, Stowarzyszenie Węgierskich Wynalazców

## Rok 2000

63. mgr inż. Piotr **Janeczek**, Huta im. t. Sendzimira, Kraków
64. prof. dr hab. inż. Jerzy **Barzykowski**, Wojskowa Akademia Techn.
65. prof. dr hab. inż. Stanisław **Bolkowski**, Politechnika Warszawska
66. prof. dr hab. inż. Tadeusz **Burakowski**, Inst. Mechaniki Precyzyjnej
67. prof. dr hab. inż. Henryk **Frąckiewicz**, Radom
68. prof. dr hab. inż. Kazimierz **Frączek**, OBR Przem. Rafineryjnego, Płock
69. inż. Paweł **Godlewski**, Instytut Łączności, Warszawa
70. prof. dr hab. Alfreda **Graczyk**, Wojskowa Akademia Techniczna
71. inż. Georges **Herrmann**, Prezydent AEI, Francja
72. mgr inż. Waclaw Grzegorz **Korczak**, Huta „Częstochowa” S.A.
73. mgr inż. Bogusław **Kwiecień**, emerytowany dyrektor w HTS, Kraków
74. dr inż. Krzysztof Edmund **Miernik**, Instytut Technologii Eksploatacji
75. Andrzej **Mrówka**, Śląski WKTiR, Katowice
76. mgr inż. Ryszard **Ostrysz**, Instytut Chemii Przemysłowej
77. mgr inż. Sebastian **Pejm**, Elektrownia „Łaziska” S.A.
78. prof. dr hab. inż. Jan **Pilarczyk**, Instytut Spawalnictwa
79. prof. dr hab. Anna **Podhajska**, Uniwersytet Gdański
80. mgr inż. Czesław **Pyć**, OR SPWiR Stalowa Wola
81. prof. dr hab. inż. Stanisław **Pytko**, Akademia Górniczo - Hutnicza
82. mgr inż. Zbigniew **Sobczyk**, b. z-ca Prezesa Urzędu Patentowego RP
83. doc. dr Wiesław **Szelejewski**, Instytut Farmaceutyczny
84. inż. Stanisław **Szcutnik**, emerytow. pracownik b. Huty „Warszawa”
85. prof. dr hab. inż. Adam **Barylski**, Politechnika Gdańska

## Rok 2001

86. gen. dyw. prof. Andrzej **Ameljańczyk**, Wojskowa Akademia Techniczna
87. prof. zw. dr inż. Stefan Maciej **Wojciechowski**, Politechnika Warszawska
88. dr inż. Ryszard Józef **Moszymański**, Politechnika Krakowska
89. mgr inż. Tadeusz **Bogacz**, „Metalodlew”, Kraków
90. mgr inż. Stanisław **Kosakowski**, Huta im. T. Sendzimira
91. mgr inż. Zofia **Pokorska**, Inst. Ciężkiej Syntezy Organ. „Blachownia”
92. mgr inż. Andrzej **Radźwicki**, Warszawa
93. prof. dr hab. inż. Janusz **Zieliński**, Politechnika Warszawska - Płock
94. mgr inż. Stanisław **Ostrowski**, Ostrowiec Świętokrzyski
95. prof. dr inż. Jerzy **Doerffer**, emeryt. prof. Politechniki Gdańskiej
96. mgr inż. Lech **Skrzypczyk**, Huta „Częstochowa” S.A.
97. dr inż. Edmund **Kaliszewski**, em. prac. Huty „Baildon”
98. **Wojskowa Akademia Techniczna**, Warszawa
99. **Instytut Technologii Eksploatacji**, Radom
100. **Elektrownia „ŁAZISKA” S.A.**, Łaziska Górne

## Rok 2002

101. prof. dr hab. inż. Marek **Bartosik**, Politechnika Łódzka
102. mgr inż. Marek **Bujny**, Elektrownia „Łaziska”
103. dr inż. Maciej **Kiedik**, Inst. Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”
104. prof. dr hab. inż. Kazimierz **Mamro**, Akademia Górniczo-Hutnicza
105. prof. dr inż. Zbigniew **Misiołek**, Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice
106. prof. mgr inż. Jerzy **Ostoja-Sędzimir**, Akademia Górniczo-Hutnicza
107. mgr inż. Czesław **Skowronek**, Huta im. T. Sendzimira
108. mgr inż. Stefan **Szolc**, emeryt. dyr. BIPROHUT, Warszawa
109. prof. dr hab. inż. Ryszard **Tadeusiewicz**, Akademia Górniczo-Hutn.
110. prof. dr hab. inż. Włodzimierz **Walczak**, Politechnika Gdańska
111. inż. Zenon **Walaszczyk**, „Polwir” Sp. SPWiR, Częstochowa
112. mgr inż. Jan Marek **Wulczyński**, Instytut Technologii Eksploatacji
113. inż. Jan **Kobielus**, ČHS, Huta Trzyniec, Czechy
114. prof. dr inż. Lubomir **Mihok**, Uniwersytet Techniczny, Koszyce
115. prof. dr Vladimir G. **Tymiński**, IAAISD, Moskwa
116. **Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.**, Płock
117. **Politechnika Łódzka, Inst. Inżynierii Mater. i Technik Bezwiórowych**
118. **Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego, K-ce**

## Rok 2003

119. mgr inż. Czesław **Bugaj**, PKN ORLEN S.A., Płock
120. mgr inż. Andrzej Józef **Dziubany**, Elektrownia „Łaziska”
121. prof. dr hab. Stanisław **Filipek**, Instytut Chemii Fizycznej PAN, W-wa
122. mgr inż. Wilhelm **Kirsz**, Huta „Łabędy”, Gliwice
123. mgr inż. Józef **Kopera**, Huta L.W., Warszawa
124. mgr inż. Ludwik **Kosyrzyk**, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla
125. prof. dr hab. inż. Paweł **Krzystolik**, Główny Instytut Górnictwa
126. mgr inż. Tadeusz **Kunert**, Instytut Łączności, Warszawa
127. dr Marek **Leśniewicz**, Wojskowy Instytut Łączności, Zegrze
128. prof. Jan **Pietrasieński**, Wojskowa Akademia Techniczna
129. mgr inż. Marian **Plebankiewicz**, Siarkopol, Tarnobrzeg
130. dr hab. inż. Edward F. **Rybicki**, Politechnika Łódzka
131. prof. dr hab. inż. Wiesław **Szeja**, Politechnika Śląska
132. mgr inż. Stefan **Tomal**, Koksoprojekt O/Kraków
133. dr Elżbieta **Wardzińska**, Instytut Chemii Przemysłowej
134. **Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „BLACHOWNIA”**
135. **Przedsiębiorstwo Innowacyjno - Wdrożeniowe „INWEX”**
136. **ECOENERGIA Sp. z o.o.**, Warszawa
137. **Międzynarodowe Targi Poznańskie – nagroda specjalna**
138. **Muzeum Techniki NOT**, Warszawa – nagroda specjalna

## Rok 2004

139. Arri **Sendzimir**, USA
140. dr inż. Vladimir P. **Chernoles**, Wojsk. Inst. Łączności, Sankt Petersburg
141. prof. dr hab. inż. Andrzej **Czyżewski**, Politechnika Gdańska
142. mgr inż. Andrzej **Gruszka**, PKE Elektrownia „Łaziska”
143. prof. dr hab. inż. Leopold **Jeziorski**, Politechnika Częstochowska
144. mgr inż. Ryszard **Kobus**, Instytut Łączności, Warszawa
145. prof. dr hab. inż. Piotr Jerzy **Kula**, Politechnika Łódzka
146. mgr inż. Tadeusz **Nowakowski**, PKN ORLEN S.A. , Płock
147. mgr inż. Kazimierz **Ochab**, Ferrostal Łabędy, Gliwice
148. mgr inż. Stanisław **Olszowski**, PHS S.A. O/Huta im. T.Sendzimira
149. dr inż. Zofia **Piotrowska**, Zakłady Tworzy Sztucznych, Pustków
150. **Instytut Chemii Przemysłowej im. prof. Mościckiego**, Warszawa
151. **STALPRODUKT S.A.**, Bochnia
152. **Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE”**, Ropczyce

## Rok 2005

153. mgr inż. Romuald **Bijak**, Huta L.W. Warszawa (emeryt)
154. prof. dr inż. Tadeusz **Bołd**, Instytut Metalurgii Żelaza
155. dr inż. Józef **Kobic**, Huta Gliwice (emeryt)
156. mgr inż. Zenon **Łakomy**, Zakłady H. Cegielski-Poznań S.A. (emeryt)
157. płk prof. dr hab. inż. Zygmunt **Mierczyk**, Wojskowa Akademia Techniczna
158. prof. dr hab. inż. Stanisław **Mitura**, Politechnika Łódzka
159. mgr inż. Jerzy **Mydlarz**, INVENIO Sp. z o.o., Bielsko-Biała
160. prof. dr hab. Waldemar **Priebe**, University of Texas, Houston (USA)
161. prof. dr hab. inż. Dominik **Sankowski**, Politechnika Łódzka
162. prof. dr hab. Bogdan **Wendler**, Politechnika Łódzka
163. **Instytut Spawalnictwa**, Gliwice
164. **Biuro Projektów „KOKSOPROJEKT” Sp. z o.o.**, Zabrze

## Rok 2006

165. prof. dr hab. Osman **Achmatowicz**, Warszawa
166. inż. Jan **Bańczyk**, Łaziska Górne
167. prof. dr hab. inż. Marek **Hetmańczyk**, Gliwice
168. mgr inż. Ferdynand **Niskiewicz**, Płock
169. mgr inż. Kazimierz **Okraszewski**, Warszawa
170. dr inż. Tomasz **Rapacki**, Warszawa
171. dr inż. Romuald **Talarek**, Katowice
172. mgr inż. Andrzej **Wrona**, Częstochowa
173. **Instytut Farmaceutyczny**, Warszawa
174. **Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń”  
Spółka Akcyjna**, Płock

## Rok 2007

- 175. dr Alicja **Adamczak**, Warszawa
- 176. mgr inż. Leonard **Bernat**, Częstochowa
- 177. prof. dr hab. inż. Józef **Jasiński**, Częstochowa
- 178. mgr inż. Danuta **Kieljan**, Dąbrowa Górnicza
- 179. mgr inż. Eugeniusz **Korsak**, Płock
- 180. mgr inż. Adam **Rylski**, Łódź
- 181. mgr inż. Józef **Siwiec**, Ropczyce
- 182. **PETRO EnergoRem Spółka z oo.**, Płock
- 183. **VIPHARM Spółka Akcyjna**, Warszawa

## Rok 2008

- 184. prof. dr hab. inż. Stanisław **Bielecki**, Politechnika Łódzka
- 185. dr inż. Lech **Bulkowski**, Instytut Metalurgii Żelaza, Gliwice
- 186. inż. Stefan **Dzienniak**, ArcelorMittal Poland S.A., Katowice
- 187. dr hab. inż. Bogdan **Garbarz**, Instytut Metalurgii Żelaza
- 188. dr Maria **Leska**, SPWiR Warszawa
- 189. mgr Mieczysław **Mierzejewski**, PKN ORLEN S.A., Płock
- 190. dr inż. Jan **Przondo**, Wrocław, emeryt
- 191. dr inż. Wojciech **Ratyński**, Prezes FSNT NOT, Warszawa
- 192. **ANWIL S.A.**, Włocławek
- 193. **Bioton S.A.**, Warszawa
- 194. **POCH Spółka Akcyjna**, Gliwice
- 195. **Przegląd Techniczny**, Warszawa

## Rok 2009

- 196. prof. dr hab. inż. Jan **Chłopek**, Akademia Górniczo-Hutnicza
- 197. prof. dr hab. inż. Henryk **Dyja**, Politechnika Częstochowska
- 198. prof. dr hab. inż. Adam **Hernas**, Politechnika Śląska
- 199. prof. dr hab. inż. Ewa **Kasprzycka**, Politechnika Warszawska
- 200. inż. Krzysztof **Miaśkiewicz**, Płock

- |   |
|---|
| 201. prof. dr hab. inż. Aleksander <b>Nakonieczny</b> , Inst. Mechaniki Precyzyjnej |
|---|
- 202. prof. dr hab. inż. Wojciech **Nowak**, Politechnika Częstochowska
  - 203. prof. dr hab. inż. Jan W. **Pilarczyk**, Politechnika Częstochowska
  - 204. prof. dr hab. inż. Jan **Sieniawski**, Politechnika Rzeszowska
  - 205. prof. dr hab. inż. Ludomir **Ślusarski**, Instytut Włókiennictwa



## Rok 2010

206. mgr inż. Jacek **Dąbrowski**, PKN ORLEN S.A. Płock  
207. prof. dr hab. inż. Leszek **Dobrzański**, Politechnika Śląska  
208. inż. Anatolii **Fediaiev**, ISD Huta Częstochowa Sp. z oo.  
209. prof. dr inż. Bogdan **Golis**, Politechnika Częstochowska  
210. prof. dr hab. inż. Jan **Krysiński**, Politechnika Łódzka  
211. prof. dr hab. inż. Zbigniew **Moser**, Polska Akademia Nauk O/Kraków  
212. prof. dr hab. inż. Wojciech **Przetakiewicz**, Akademia Morska Szczecin  
213. prof. dr inż. Włodzimierz **Przybylski**, Politechnika Gdańska  
214. prof. dr hab. inż. Maria **Rajkiewicz**, Inst. Inż. Mat. Pol. i Barw., Piastów  
215. mgr inż. Marian **Saładziak**, OW SPWiR Opole  
216. prof. dr hab. inż. Bogusław **Smólski**, Narodowe Centrum Bad. i Rozw.  
217. prof. dr inż. Jan **Tacikowski**, Instytut Mechaniki Precyzyjnej  
218. dr inż. Andrzej **Zbrowski**, Instytut Technologii Eksploatacji Radom

## Rok 2011

219. prof. dr hab. inż. Jan **Chajda**, Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa, Kalisz  
220. dr inż. Lechosław **Ciupik**, L:fC Sp. z o.o. Zielona Góra  
221. dr inż. Jan **Kania**, Politechnika Śląska  
222. prof. dr hab. inż. Jerzy **Lis**, Akademia Górniczo-Hutnicza  
223. prof. dr hab. inż. Leszek **Małdziński**, Politechnika Poznańska  
224. prof. dr inż. Witold **Milewski**, Instytut Mechaniki Precyzyjnej  
225. prof. n. tech. Radu Ioan **Munteanu**, Technical University of Cluj-Napoca  
226. prof. n. tech. Oleksiy **Onipko**, Ukrainian Academy of Sciences Kiev  
227. prof. dr hab. Bolesław **Orłowski**, Instytut Historii Nauki PAN  
228. prof. dr hab. inż. Roman **Pampuch**, Akademia Górniczo-Hutnicza  
229. dr inż. Witold **Piekoszowski**, Instytut Technologii Eksploatacji  
230. mgr Remigiusz **Szczepaniak**, Jedn. Innowacyjno-Wdrożeniowa INWEX  
231. mgr inż. Jan **Szyma**, Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne  
232. inż. Aleksander **Warzecha**, emeryt  
233. **Przegląd Włókienniczy**, Łódź

## Rok 2012

234. prof. dr hab. inż. Zbigniew **Florjańczyk**, Politechnika Warszawska  
235. prof. dr hab. inż. Monika **Gierzyńska-Dolna**, Politechnika Częst.  
236. prof. dr hab. inż. Jerzy **Jeleńkowski**, Instytut Mechaniki Precyzyjnej  
237. dr inż. Stanisław **Kozioł**, Instytut Technologii Eksploatacji  
238. dr Marcin **Nabiałek**, Politechnika Częstochowska  
239. dr inż. Iwona **Skręt**, Instytut Nafty i Gazu  
240. mgr Winicjusz **Stanik**, Instytut Nafty i Gazu  
241. prof. dr hab. inż. Janusz **Szpytko**, Akademia Górniczo-Hutnicza  
242. dr hab. inż. Michał **Szota**, Politechnika Częstochowska

243. prof. dr hab. inż. Jerzy **Wasilewski**, ICSO „Blachownia”  
244. prof. dr hab. inż. Tadeusz **Wierzchoń**, Politechnika Warszawska  
245. dr Leszek **Ziemiański**, Instytut Nafty i Gazu

### **Rok 2013**

246. prof. dr hab. inż. Stanisław **Borkowski**, Politechnika Częstochowska  
247. prof. dr hab. inż. Michał **Krasodomski**, Instytut Nafty i Gazu  
248. mgr inż. Andrzej **Krzysztoforski**, Zakłady Azotowe Tarnów  
249. prof. dr hab. inż. Krzysztof **Latawiec**, Politechnika Opolska  
250. prof. dr hab. inż. Tadeusz **Niezgoda**, Wojskowa Akademia Techniczna  
251. prof. dr hab. inż. Aleksandra **Pertek-Owsianna**, Politechnika Poznańska  
252. prof. dr hab. inż. Jarosław **Rajczyk**, Politechnika Częstochowska  
253. prof. dr hab. inż. Marek **Tukiendorf**, Politechnika Opolska  
254. mgr inż. Wiesława **Urzędowska**, Instytut Nafty i Gazu  
255. dr inż. Anna **Zajezierska**, Instytut Nafty i Gazu  
256. dr inż. Tomasz **Zieliński**, ANWIL S.A.  
257. **Instytut Metali Nieżelaznych**, Gliwice

### **Rok 2014**

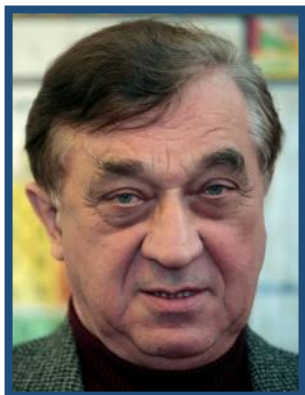
258. dr hab. inż. Tomasz **Babul**, Instytut Mechaniki Precyzyjnej  
259. prof. dr hab. inż. Wiesław **Barnat**, Wojskowa Akademia Techniczna  
260. prof. dr hab. inż. Artur **Bartosik**, Politechnika Świętokrzyska  
261. dr inż. Zdzisław **Czaplicki**, COBR „Polmatex-Cenaro”  
262. prof. dr hab. inż. Andrzej **Dowgiałło**, Morski Instytut Rybacki PIB Gdynia  
263. prof. dr hab. inż. Tadeusz **Frączek**, Politechnika Częstochowska  
264. prof. dr hab. inż. Regina **Jeziórska**, Instytut Chemii Przemysłowej  
265. mgr inż. Ewa **Mańkiewicz-Cudny**, FSNT Naczelna Organizacja Techniczna  
266. prof. dr hab. inż. Jarosław **Mizera**, Politechnika Warszawska  
267. dr hab. Katarzyna **Oźga**, Politechnika Częstochowska  
268. prof. dr hab. inż. Jan **Pielichowski**, Politechnika Krakowska  
269. prof. dr hab. inż. Leszek **Rafalski**, Instytut Badawczy Dróg i Mostów  
270. prof. dr hab. inż. Jerzy **Smolik**, Instytut Technologii Eksploatacji  
271. **Wydział Budownictwa Mechaniki i Petrochemii Politechniki  
Warszawskiej, Filia w Płocku**

**XVI SPOTKANIE - SEMINARIUM KAWALERÓW  
HONOROWEGO MEDALU SPWiR  
IM. TADEUSZA SENDZIMIRA**

*ŻYCIORYSY KAWALERÓW*

## Bogdan Marciniac

### Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu



Profesor dr hab. Bogdan Marciniac należy do ścisłej czołówki współczesnych chemików polskich i światowej rangi specjalistów z zakresu chemii krzemu i katalizy metaloorganicznej. Urodził się w 1941 roku. Ukończył studia chemiczne na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. w 1970 obronił pracę doktorską, a naukowy staż podoktorski (1970-1971) odbył na uniwersytecie w Kansas (USA), w 1975 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego.

Profesor Marciniac całe swoje życie zawodowe związał z Poznaniem – przede wszystkim jako pracownik naukowy, a potem Rektor, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, ale również jako propagator łączenia nauki z biznesem, co tak silnie wpisuje się w etos pracy i przedsiębiorczości wyznawany w Wielkopolsce.

Kariera naukowa prof. Marcińca rozwijała się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza. Od 1976 r. pełnił funkcję kierownika Pracowni Chemii Krzemu, następnie Zakładu Fizycznej Chemii Nieorganicznej, przemianowanego w 1987 r. na pierwszy w Polsce Zakład Chemii Metaloorganicznej. Tytuł profesora uzyskał w 1986 r, zaś profesora zwyczajnego w roku 1991. w latach 1986-1988 pełnił funkcję dziekana Wydziału Chemii. W 1988 r. został wybrany na urząd rektora UAM, który piastował do 1990.

Efektom działalności naukowej prof. Marcińca jest odkrycie szeregu ważnych reakcji katalitycznych w chemii krzemu, boru i germanu. Spektakularnym sukcesem było odkrycie reakcji sililującego sprzęgania olefin z winylosilanami – uznawanej za jedną z najbardziej perspektywicznych reakcji w chemii krzemu. Osiągnięcie to jest wysoko cenione, w literaturze światowej, gdzie spotyka się określenie "*metatezy Marcińca*". Profesor Marciniac jest współtwórcą chemii metalonieorganicznej, autorem pionierskich prac i niekwestionowanym autorytetem w tej dziedzinie. Dowodem międzynarodowego uznania osiągnięć badawczych Profesora w tym zakresie było powierzenie Mu napisania rozdziału pt. *Inorganometallic Chemistry* w *Encyclopedia of Life Support Systems (EOLSS)* wydanej pod auspicjami UNESCO. Jest światowym ekspertem w dziedzinie hydrosililowania, autorem jedynej w światowej

literaturze naukowej monografii poświęconych tej reakcji (*Comprehensive Handbook on Hydrosilylation*, Pergamon Press, Oxford 1992 oraz *Hydrosilylation. A Comprehensive Review on Recent Advances*, Springer, Berlin 2009). Pierwsza z monografii zyskała miano *Biblii hydrosililowania*.

Wyrazem międzynarodowego uznania dla osiągnięć prof. Marcinięcia było powierzenie Mu, a więc i Poznaniowi, organizacji światowych sympozjów: *X International Symposium on Organosilicon Chemistry* (1993), *16<sup>th</sup> International Symposium on Olefin Metathesis and Related Chemistry* (2005) oraz *17<sup>th</sup> International Symposium on Homogeneous Catalysis* (2010). w latach 1992-2005 prof. Marcinię zorganizował ponadto na terenie Wielkopolski serię pięciu międzynarodowych szkół katalizy molekularnej. To osiągnięcia naukowe prof. Marcinięcia spowodowały, że międzynarodowe środowisko chemików i przemysłowców zwróciło baczniejszą uwagę na Poznań, nie tylko jako ośrodek badań, ale również centrum biznesu.

Dorobek naukowy prof. Marcinięcia obejmuje edytorstwo i/lub współautorstwo 15 książek, ponad 400 publikacji, około 200 patentów i zgłoszeń patentowych, 42 opracowanych technologii, których efektem jest 14 udzielonych licencji i wdrożonych technologii małotonażowych. Wygłosił ponad 60 wykładów na międzynarodowych konferencjach naukowych oraz 32 wykłady w instytucjach i uczelniach zagranicznych.

Profesor Bogdan Marcinię koordynował i/lub kierował wieloma grantami badawczymi, rozwojowymi i celowymi finansowanymi przez Komitet Badań Naukowych, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Narodowe Centrum Nauki i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Obecnie kieruje m. in. pięcioma projektami finansowanymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. Swoją ciekawość badawczą realizuje kierując m.in. finansowanym przez NCN projektem w ramach prestiżowego konkursu Maestro.

Profesor łączy cechy wybitnego chemika, technologa i organizatora nauki, szczególnie w zakresie integracji nauki z gospodarką. Dąży do wdrożenia w Poznaniu koncepcji europejskiego modelu współpracy nauki z praktyką gospodarczą. Jest twórcą i dyrektorem pierwszego w Polsce, Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego Fundacji UAM. Aktualnie w dynamicznie rozwijającym się PPN-T funkcjonuje szereg centrów badawczych, centrum wspierania innowacji i transferu technologii oraz dziesiątki firm. Działający na terenie Parku Inkubator Wysokich Technologii oferuje infrastrukturę dla innowacyjnych firm typu spin-off.

Od 2006 r. Profesor jest przewodniczącym Komitetu Koordynacyjnego Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii w Poznaniu (WCZT), które zostało zbudowane w latach 2010-2014 wg jego koncepcji przez Konsorcjum składające się z 5 poznańskich uczelni, 4 instytutów PAN, 2 instytutów resortowych, PPN-T i Miasta Poznań. Inicjatywa ta ma więc również znaczenie integracyjne dla naukowców i innowatorów z Poznania i Wielkopolski. Głównym celem WCZT jest stworzenie w stolicy regionu multidyscyplinarnego ośrodka grupującego najlepszych specjalistów z nauk ścisłych, przyrodniczych i technicznych, skoncentrowanego na nowych materiałach i biomateriałach o wielostronnych zastosowaniach. Integracja środowiska poznańskiego pozwoli na stworzenie ośrodka badawczo – technologicznego o wysokiej randze międzynarodowej.

Lokalizacja Parku kilka kilometrów od kampusu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku zwanym Poznańską Dzielnicą Nauki, na którym zlokalizowane jest WCZT to bardzo istotny element w transferze technologii do innowacyjnych firm ulokowanych w PPNT. Takie modelowe, instytucjonalne rozwiązanie relacji Nauka (*Invention*) - Innowacje (*Innovation*) stanowi olbrzymią szansę na zatrzymanie w kraju i w Poznaniu najwybitniejszych przedstawicieli młodej generacji realizujących swoje wielkie ambicje - zarówno w nauce, jak i w biznesie typu *hi-tech*. Wydaje się, że tak zaprojektowana „nauka przyszłości” ma ogromne szanse realizować swoją misję na światowym poziomie w oparciu o najnowsze technologie z dziedzin kluczowych dla wspierania zrównoważonego rozwoju regionu i kraju.

Za swoją działalność naukową i organizatorską prof. Marciniak został uhonorowany wieloma nagrodami i wyróżnieniami. Został odznaczony m.in. Medalem Edukacji Narodowej (1988), Krzyżem Kawalerskim (1989), Krzyżem Komandorskim (1998) oraz Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą (2011) Orderu Odrodzenia Polski. w 2001 r. uzyskał Nagrodę Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia naukowe. Kolejne lata przyniosły wyróżnienie medalem Jędrzeja Śniadeckiego przyznawanym przez Polskie Towarzystwo Chemiczne (2002) oraz medalem im. prof. Wojciecha Świątosławskiego, przyznawanym przez Stowarzyszenie Polskich Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego (2007). w 2009 r. został uhonorowany prestiżową nagrodą Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej za wybitne osiągnięcia i odkrycia naukowe w obszarze nauk technicznych („Polski Nobel”), Nagrodą interdyscyplinarną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w kategorii „badania na rzecz rozwoju nauki” oraz wyróżniony przez *Polish Market* Perłą Honorową w dziedzinie nauki, w ramach rankingu Perły Polskiej Gospodarki. . w plebiscycie „Nauka to wolność”

zorganizowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na największe osiągnięcia naukowe ćwierćwiecza Profesor Marciniec zajął 3 miejsce za „poszukiwanie nowych reakcji i nowych katalizatorów w chemii związków krzemu oraz utworzenie w roku 1995 pierwszego w Polsce Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego”. w kwietniu 2015 roku Stowarzyszenie na rzecz Klastra Przemysłowego Centralnego Okręgu Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego przyznało panu Profesorowi medal w kategorii „wybitny naukowiec”

Na tej prestiżowej liście wyróżnień nie mogło zabraknąć wyrazów uznania z tak bliskiemu sercu prof. Marcińca Poznania. w 2004 r. otrzymał godność „Lidera Pracy Organicznej”, a w 2014 „Wybitnej Osobistości Pracy Organicznej - Złoty Hipolit” przyznawaną przez Towarzystwo im. H. Cegielskiego w Poznaniu. Zaś w 2010 r. kolegium redakcyjne *Głosu Wielkopolskiego* wyróżniło Profesora Marcińca Nagrodą Pracy Organicznej dla najwybitniejszych Wielkopolan. w marcu 2015 roku Profesor otrzymał tytuł „Ambasador Marki Wielkopolski” – wyróżnienie nadane przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Profesor jest osobą o niespożytych pokładach energii, błyskotliwym poczuciu humoru i niewyczerpanych zasobach idei naukowych. Nietuzinkowa osobowość Profesora powoduje, że skupia wokół siebie liczną grupę młodych entuzjastów nauki. Prof. Marciniec był promotorem 34 prac doktorskich oraz opiekunem ponad 100 prac magisterskich. Obecnie dziesięciu z Jego uczniów jest samodzielnymi pracownikami naukowymi ( 6 tytułarnymi profesorami).

## Martynika Pałuchowska

### Instytut Nafty i Gazu



Na początku pracy zawodowej w Instytucie w Pracowni Badań Fizykochemicznych Zakładu Procesów Katalitycznych zajmowała się fizykochemicznymi badaniami powierzchni katalizatorów stosowanych w procesach rafineryjnych; następnie w Pracowni Benzyn Silnikowych prowadziła prace badawcze w tematach dotyczących różnych aspektów technologii benzyn silnikowych. Obecnie w Zakładzie Paliw i Procesów Katalitycznych zajmuje się również technologią biopaliw ciekłych

do silników o zapłonie iskrowym oraz technologią benzyn lotniczych.

Efektom pracy zawodowej w ciągu 36 lat jest autorstwo i współautorstwo 30 publikacji; 15 patentów; 58 dokumentacji dla przemysłu; 9 projektów z działalności statutowej; 4 projektów własnych INiG - PIB; 5 projektów w ramach programów CPBR oraz KBN; 3 projektów zrealizowanych w ramach współpracy z MG, POPIHN i KIB; 2 projektów w ramach programów EUREKA i INITECH, 30 ekspertyz dla organów ścigania. Wynikiem tych prac było i jest połączenie jakości produktów trafiających na rynek konsumencki z optymalnym wykorzystaniem surowców i osiągnięciem przez producentów zysku ekonomicznego.

### **Ważniejsze osiągnięcia zawodowe to:**

- technologie produkcji niskoołowiowych benzyn silnikowych z zastosowaniem eteru metylowo-tert-butyłowego;
- technologie produkcji benzyn bezołowiowych z wykorzystaniem eterów EMTB i ETBE,
- technologie produkcji niskoołowiowych benzyn silnikowych z zastosowaniem etanolu;
- technologie produkcji benzyn bezołowiowych z zastosowaniem etanolu E5 i E10;
- technologie produkcji benzyn bezołowiowych o obniżonej zawartości aromatów;
- technologie produkcji benzyn bezołowiowych bezsiarkowych;
- technologie produkcji benzyny silnikowej o poprawionych właściwościach eksploatacyjnych klasy premium;
- technologie produkcji biopaliwa etanolowego E85;
- technologie produkcji benzyn lotniczych.

Od 2008 roku przeprowadziła około 20 szkoleń dla urzędów kontroli i organów ścigania oraz zainteresowanego środowiska branżowego o tematyce związanej z zagadnieniami jakości benzyny silnikowej, LPG, biopaliw ciekłych i etanolu w aspekcie przyczyn powstawania przekroczeń wartości parametrów jakościowych oraz oceny istotności tych przekroczeń.

Jest członkiem Rady Naukowej w latach 1993-2001 i 2005-2007 Instytutu Technologii Nafty, a od 2008 do chwili obecnej Rady Naukowej Instytutu Nafty i Gazu-Państwowego Instytutu Badawczego.

Od 2006 jest ekspertem nominowanym przez Polski Komitet Normalizacyjny do prac w Europejskim Komitecie Normalizacyjnym CEN TC 19/WG 21 - Specification Unleaded Petrol. Od roku 2014 pełni funkcję przewodniczącego Podkomitetu ds. Paliw Płynnych w Komitecie Technicznym KT 222 Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Od roku 2009 jest Członkiem



## Stefan Ptak

### Instytut Nafty i Gazu



Stefan Ptak urodził się 2 marca 1961 roku w Świdnicy. w 1981 roku ukończył Technikum Mechaniczne w Świdnicy. w latach 1981-1989 studiował na Politechnice Wrocławskiej we Wrocławiu, na Wydziale Chemicznym: Specjalność Inżynieria Chemiczna, uzyskując tytuł magistra inżyniera. w listopadzie 1989 roku rozpoczął prace w Rafinerii Nafty „GLIMAR” w Gorlicach, w której pracował na różnych stanowiskach, zaczynając od technologa do członka zarządu rafinerii. w czasie pracy w rafinerii w latach 1993-1994 ukończył studia podyplomowe na Politechnice Krakowskiej, w zakresie „Nowoczesne procesy technologii przerobu ropy naftowej oraz eksploatacji procesów naftowych” oraz w latach 1995-1996 studiował w Wyższej Szkole Biznesu w Nowym Sączu w zakresie zarządzania firmą.

W październiku 2006 podjął pracę w Instytucie Nafty i Gazu w Krakowie. w Instytucie od stycznia 2009 roku pełni funkcję Kierownika Zakładu Olejów, Środków Smarowych i Asfaltów w Pionie Technologii Nafty.

Dorobek naukowy Stefana Ptaka to 38 prac i projektów badawczych, 6 ekspertyz z zakresu produktów naftowych i instalacji technologicznych, 4 publikacje. w latach 1998 -2015 współautor w 25 udzielonych patentach i 5 zgłoszeń patentowych w dziedzinie: oleje transformatorowe, hydrauliczne, turbinowe, silnikowe, kablowe, przekładniowe, rozpuszczalniki, benzyny silnikowe, produkty parafinowe, środki chemiczne stosowane podczas wydobywania, transportowania i magazynowania ropy naftowej i gazu ziemnego.

Wyróżniony ponad 20 nagrodami i medalami wynikającymi z uczestniczenia w pracach badawczych i za zgłoszenia patentowe.

Inne osiągnięcia to działalność w Stowarzyszeniu Naukowo – Technicznym Inżynierów Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego, członek Komisji Normalizacyjnej ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, obecnie członek w 2 Podkomitetach KT nr 222.

## Tomasz Samborski

### Instytut Technologii Eksploatacji - PIB w Radomiu



Dr inż. Tomasz Samborski urodził się 07 marca 1958 roku w Grójcu, gdzie ukończył szkoły podstawową i średnią. w latach od 1977 do 1982 studiował indywidualnym tokiem na Wydziale Mechanicznym Politechniki Świętokrzyskiej oddział w Radomiu zdobywając tytuł zawodowy magistra inżyniera mechanika. Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie budowa maszyn otrzymał w 2002 roku na Politechnice Krakowskiej. w latach 1982 – 1995 pracował w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Radomiu jako asystent prowadząc zajęcia dydaktyczne z przedmiotów technicznych i prace naukowe z dziedziny trybologii.

Dr inż. Tomasz Samborski jest wynalazcą, twórcą wielu złożonych systemów mechatronicznych, głównie dotyczących przemysłowych i laboratoryjnych urządzeń diagnostycznych, kontrolno-pomiarowych, manipulatorów oraz innowacyjnych urządzeń procesowych, licznie opatentowanych i wdrożonych.

Unikatowe rozwiązania powstały w większości w ramach innowacyjnych programów badawczych pozyskiwanych na drodze konkursowej, a także zleceń przemysłowych. Był wykonawcą i/lub kierownikiem ponad 50 prac badawczo-rozwojowych, w tym: Programu Wieloletniego i Programu Strategicznego, projektów celowych, projektów badawczych zamawianych, projektów badawczych (grantów), projektów rozwojowych oraz prac na bezpośrednie zamówienia przemysłowe. Opracowane rozwiązania zostały nagrodzone 10 medalami , w tym 3 złotymi, na światowych wystawach wynalazków.

Jest współautorem 80 zgłoszeń patentowych oraz 29 uzyskanych patentów na rozwiązania wdrożone w wielu zakładach przemysłowych. Jest autorem lub współautorem ponad 50 artykułów opublikowanych w czasopiśmie naukowych i technicznych na temat innowacyjnych rozwiązań mechatronicznych. W 2008 roku został odznaczony Złotą Honorową Odznaką Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów.

# Grzegorz Franczyk

## Huta Arcelor Mittal Warszawa



Urodziłem się 1 stycznia 1947 w miejscowości Mostki koło Suchedniowa Szkołę podstawową ukończyłem w Suchedniowie. Liceum Ogólnokształcące Nr 2 (później Staszica) ukończyłem w Skarżysku Kamiennej. w 1965 roku rozpocząłem studia na Wydziale Mechanicznym Technologicznym w Oddziale Inżynieryjno-Ekonomicznym Politechniki Warszawskiej.

W 1971 roku po ukończeniu studiów rozpocząłem pracę zawodową w Wydziale Stalowni Huty Warszawa na stanowisku stażysty a następnie jako mistrz mechanik urządzeń hutniczych. Po trzech

latach pracy zostałem Kierownikiem oddziału mechanicznego UR Stalowni, a następnie po kolejnych trzech latach zastępcą Kierownika Wydziału Stalowni ds UR. Po burzliwym 1980

roku we wrześniu rozpocząłem pracę w Wydziale Głównego Mechanika na stanowisku Kierownika Planowania Techniczno-ekonomicznego. w 1983 roku zostałem zastępcą Kierownika Wydziału Przetwórstwa Żłomu ds UR, a 1986 roku ponownie zostałem zastępcą Kierownika Wydziału Stalowni ds UR.

W 1988 roku zostałem zastępcą Głównego Specjalisty ds Inwestycji, a następnie w 1990 roku Głównym Specjalistą ds Inwestycji i Postępu Technicznego. Po prywatyzacji Huty 1992 roku i po reorganizacji zakładu zostałem Kierownikiem Biura Technicznego i Konstrukcyjnego.

W 1994 roku zostałem powołany na stanowisko Kierownika Wydziału Przetwórstwa Żłomu, a 1997 roku Kierownikiem Wydziału Remontowego. Po restrukturyzacji służb remontowych Huty Lucchini zostałem Kierownikiem UR Walcowni Średniodrobnej a następnie po połączeniu Wydziałów Walcowniczych w 1999 roku zostałem Specjalistą ds Inwestycyjnych w Biurze Technicznym. Pracę zawodową zakończyłem w 2007 roku. Dwukrotnie byłem Młodzieżowym Mistrzem Techniki oraz dwukrotnie Mistrzem Techniki Huty Warszawa. Ewidencjonowaną działalność nowatorską i racjonalizatorską zakończyłem po przejściu Huty Warszawa przez Włoski Koncern Lucchini, ale żeby utrzymać się na stanowiskach technicznych wykonywałem rozwiązania techniczne doceniane przez prywatnych właścicieli:

Lucchini, Alcelor i Alcelor Mittal.

Wyróżniony byłem wieloma nagrodami branżowymi i regionalnymi oraz odznaczeniami SPWiR, NOT i Państwowymi. Obecnie kolejną kadencję jestem Prezesem Oddziału Rejonowego SPWiR przy Hucie Alcelor Mittal.

## **Bożena Tyliszczak**

### **Politechnika Krakowska**



Dr inż. Bożena Tyliszczak jest absolwentką Wydziału Inżynierii Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej, specjalności „Chemia i Technologia Tworzyw Sztucznych”. w 2010 roku obroniła pracę doktorską pt.: ”Badania nad syntezą modyfikowanych agrozeli polimerowych”. Obecnie dr inż. Bożena Tyliszczak jest adiunktem naukowo-dydaktycznym w Katedrze Chemii i Technologii Polimerów na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej.

W swojej pracy doktorskiej dr inż. Bożena Tyliszczak podjęła się opracowania metodyki syntezy hybrydowych nawozów rolniczych o kontrolowanym działaniu. O ważności zagadnienia świadczy fakt, że Komisja Europejska do spraw Wspólnej Polityk Rolniczej przygotowała projekt określający nadrzędność ochrony środowiska nad poziomem produkcji rolnej.

W swoich badaniach zajmuje się interdyscyplinarną tematyką związaną z technologią chemiczną, inżynierią materiałową, nanotechnologią oraz biotechnologią. Podejmowane zagadnienia mają znaczenie poznawcze oraz możliwości praktycznego wykorzystania wyników badań w medycynie i stomatologii. Najważniejszym osiągnięciem w karierze naukowej jest opracowanie hydrożelowych materiałów opatrunkowych III generacji.

Od 2013 roku jest prezesem i współwłaścicielem dwóch start-upów PARAFARMNAT sp. z o.o., która jest firmą zajmującą się opracowywaniem nowoczesnych produktów farmaceutycznych pochodzenia naturalnego, natomiast Centrum Bionanotechnologii i Innowacyjnych Technik im. Richarda P. Feynmana Sp. z o.o. zajmuje się opracowywaniem nowoczesnych biomateriałów i nanokompozytów.

Dr inż. Bożena Tyliszczak jest autorem/współautorem ponad 70 prac naukowych, których wkład do rozwoju nauki wyraża się przede wszystkim

podejmowaniem nowych wątków badawczych. Doktor Tyliczszak była kierownikiem projektu badawczego Fundacji na rzecz Nauki Polskiej "Ventures" pt. „Proekologiczne, hybrydowe nawozy organiczno-nieorganiczne o kontrolowanym uwalnianiu substancji czynnej”. Aktualnie zaś jest kierownikiem projektu Iuventus Plus pt. „Otrzymywanie i właściwości samoregenerujących ferro hydrożeli” finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz prestiżowego projektu dla młodych naukowców LIDER pt. „Zastosowanie Beetosanu do otrzymywania nowoczesnych biomedycznych matryc hydrożelowych” finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Jest współautorem patentu krajowego oraz współautorem kolejnych 8 zgłoszeń patentowych. Wyniki swoich prac badawczych kandydatka prezentowała na 20 międzynarodowych konferencjach naukowych oraz na ponad 30 targach wynalazczości i innowacji gospodarczych. Za swoje osiągnięcia naukowe otrzymała ponad 50 nagród i wyróżnień m. in. na wystawach i targach wynalazczości w Brukseli, Genewie, Paryżu, Seulu, Norymberdze, Pradze i Moskwie. w latach 2008, 2012 - 2015 Pani Tyliczszak została wyróżniona Dyplomem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za promocję wynalazków na arenie międzynarodowej.

W roku 2015 została po raz drugi powołana do Rady Młodych Naukowców (organu doradczego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Od 2014 roku jest Doradcą Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Uczestniczyła w licznych szkoleniach i stażach w celu podniesienia wiedzy i umiejętności praktycznych w zakresie profesjonalnego wsparcia i organizacji procesu komercjalizacji badań w ośrodkach akademickich, wzmocnienia świadomości w zakresie współpracy nauka-biznes oraz tworzenia i funkcjonowania przedsiębiorstw spin off. Uczestniczyła w 5 stażach naukowych w kraju i zagranicą oraz 11 stażach przemysłowych. Jest absolwentką „Top 500 Innovators Science – Management – Commercialization, trzeciej edycji programu stażowo-szkoleniowego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Od października do grudnia 2013 przebywałam na stażu w Stanford University w USA. Jest laureatką II edycji programu Program Skills - Mentoring Fundacji Na Rzecz Nauki Polskiej, a swój projekt stażowy realizowała od października 2014 do maja 2015 w Department of Chemical and Process Engineering, University of Strathclyde, Glasgow, Wielka Brytania. Jest laureatką projektu systemowego MNiSW „Stworzenie i wdrożenie systemu szkoleń i staży w zakresie energetyki jądrowej i technologii eksploatacji oraz rozpoznawania zasobów gazu łupkowego” w dwóch kategoriach gazu łupkowego oraz energetyki jądrowej. Od października 2015 roku realizuje staż w Paryżu w zakresie energetyki jądrowej w takich

jednostkach naukowych jak French Atomic Energy and Alternative Energies Commission (CEA) oraz French National Institute for Nuclear Science and Technology.

W 2014 zdobyła wyróżnienie w Plebiscycie Krakowianin Roku 2014 w Kategorii Nauka, a 2015 roku została laureatką Stypendium dla wybitnych młodych naukowców Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, stypendia przyznawane są młodym wybitnym naukowcom, prowadzącym wysokiej jakości badania i cieszącym się imponującym dorobkiem naukowym w skali międzynarodowej.

Ze względu na swoje osiągnięcia, doświadczenie oraz wiedzę została powołana do pracy w wielu zespołach eksperckich i gremiach doradczych, jest członkiem m.in. Zespołu Ekspertów Czech Science Foundation, Zespołu ds. oceny wniosków o przyznanie nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe lub naukowo-techniczne (zwanej Nagrodą Ministra Nauki), Zespołu interdyscyplinarnego ds. programu "Mobilność Plus" w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ekspertem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Grupy Roboczej ds. małopolskich inteligentnych specjalizacji przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego i innych.

W trakcie studiów doktoranckich była laureatką licznych stypendiów m. in. stypendium naukowego Miasta Krakowa dla szczególnie uzdolnionych studentów i uczestników studiów doktoranckich krakowskich uczelni wyższych i innych jednostek naukowo-badawczych w roku akademickim 2007/2008, stypendium Małopolskiej Fundacji Stypendialnej Sapere Auso w roku akademickim 2007/2008 - Fundacja przyznaje nagrody dla doktorantów, którzy posiadają wybitne osiągnięcia w danej dziedzinie naukowe, Małopolskiego Stypendium Doktoranckiego w roku akademickim 2008/2009 - celem programu było wsparcie studentów studiów doktoranckich realizujących/przygotowujących prace naukowo-badawcze przyczyniających się do rozwoju strategicznych obszarów regionu określonych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego 2008 - 2013.

Ponadto, dr inż. Bożena Tyliszczak to jedna z kilku niezwykłych kobiet, które zdecydowały się zostać mentorkami w pierwszym w Polsce programie mentoringu kobiecego w branży technologicznej i nauce. Ideą programu jest partnerska relacja między mistrzynią (mentorką) a uczennicą (mentee), zorientowana na odkrywanie i rozwijanie potencjału uczennicy. Celem długoterminowym mentoringu jest wszechstronny rozwój jednostki, pomoc w efektywnym budowaniu ścieżki kariery zawodowej i wypracowaniu satysfakcjonującej postawy wobec życiowych wyzwań. Partnerami

instytucjonalnymi programu Lean in STEM jest: Ambasada USA, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych oraz Komisja Fulbrighta w Polsce.

## Agnieszka Sobczak-Kupiec

### Politechnika Krakowska



Pani dr hab. inż. Agnieszka Sobczak-Kupiec pracuje w grupie badawczej zajmującej się syntezą nanomateriałów oraz biomateriałów. w roku 2009 obroniła pracę doktorską „Badania właściwości fizykochemicznych i biomedycznych hydroksyapatytu otrzymanego przez kalcynację kostnych produktów ubocznych z przemysłu mięsnego”. w roku 2014 Rada Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej na podstawie osiągnięcia „Hydroksyapatyt i kompozycje hydroksyapatytowe” nadała Pani Agnieszce Sobczak-Kupiec stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie

technologia chemiczne.

Tematyka prowadzonych prac badawczych jak i dorobek naukowy, publikacyjny, patentowy i dydaktyczny świadczy o wysokim potencjale naukowym dr hab. Sobczak-Kupiec i potwierdza doświadczenie badawcze. Tematyka realizowanych prac i projektów badawczych jest innowacyjna nie tylko w skali kraju, ale również świata.

Pani Agnieszka Sobczak-Kupiec jest autorem/współautorem ponad 70 publikacji w recenzowanych czasopismach naukowych (w tym 39 indeksowanych w JCR), 26 rozdziałów w monografiach.

Dr. hab. inż. Agnieszka Sobczak-Kupiec prowadzi interdyscyplinarną działalność naukowo-badawczą na pograniczu inżynierii materiałowej, technologii chemicznej oraz nanotechnologii. Jej zainteresowania naukowe są związane z biomateriałami na bazie fosforanów wapnia do rekonstrukcji tkanki kostnej i zastosowań stomatologicznych, oraz nanomateriałami m.in. do zastosowań medycznych i agrochemicznych jak również kompozytami zawierającymi apiproducty. Obecnie jest kierownikiem projektu badawczego LIDER V „Innowacyjne biomateriały kompozytowe zawierające bioaktywne fosforany wapnia” finansowanego ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju o budżecie 1,2 mln zł. Była kierownikiem projektu badawczego finansowanego ze

środków Narodowego Centrum Nauki „Opracowanie metody otrzymywania fosforanu wapnia o strukturze hydroksyapatytu (HA) z zawartością srebra”, oraz kierownikiem projektu finansowanego ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Iuventus Plus III „Opracowanie preparatów agrochemicznych zawierających nanocząstki metaliczne oraz możliwość zastosowania ich jako fungicydów”. Ponadto jest kierownikiem projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej POKL UDA-POKL.04.01.02-00-052/12-00 o budżecie wynoszącym 4,8 mln zł (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju).

Od 2008r. dr hab. inż. Sobczak-Kupiec jest zatrudniona w Instytucie Chemii i Technologii Nieorganicznej PK, odbyła 3 staże naukowe oraz 10 staży przemysłowych, m.in. na University of California Berkeley USA, w Instytucie Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN (dwukrotnie), w University of Strathclyde, Department of Chemical and Process Engineering Glasgow, Szkocja oraz w Przedsiębiorstwie Pszczelarsko-Farmaceutycznym Apipol-Farma, Przedsiębiorstwie Pszczelarskim Apipol-Kraków oraz firmie Innerco. Jest laureatką programu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (program Mentoring) – wizyty stażowe w University of Veterinary and Pharmaceutical Sciences Brno Faculty of Pharmacy w okresie luty – październik 2015 r. w październiku 2015 r. dr hab. inż. Sobczak-Kupiec rozpoczyna 8-tygodniowy staż naukowy z zakresu energetyki jądrowej w French Atomic Energy and Alternative Energies Commission (CEA) wspólnie z French National Institute for Nuclear Science and Technology w ramach ministerialnego projektu systemowego "Stworzenie i wdrożenie systemu szkoleń i staży w zakresie energetyki jądrowej i technologii eksploatacji oraz rozpoznawania zasobów gazu łupkowego".

Charakter aplikacyjny prowadzonych przez nią badań potwierdza 15 zgłoszeń patentowych, wzoru użytkowego oraz 10 opracowań dla przemysłu. Wynalazki, które powstały w ramach prac zespołu pod jej kierownictwem zostały docenione na forum międzynarodowym otrzymując szereg medali i wyróżnień na najwyższej rangi międzynarodowych targach i wystawach m.in. w Paryżu, Brukseli, Warszawie, Taipei, Kuala Lumpur, Seulu, Pradze, Moskwie, Norymberdze, Zagrzebiu i innych (łącznie otrzymała ponad 50 Medalii, Nagród i Wyróżnień). w latach 2013, 2014 i 2015 została wyróżniona Dyplomem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Statuetką za Promocję Wynalazców za Granicą. Zespół pod jej kierownictwem opracował Syntetyczny substytut kości o właściwościach antybakteryjnych”, który został nagrodzony Nagrodą Prezesa Krajowej Izby Gospodarczej (2014).



Dr hab. inż. Agnieszka Sobczak-Kupiec została kilkakrotnie nagrodzona za działalność naukowo-badawczą. Otrzymała m.in. stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznawane młodym wybitnym naukowcom, prowadzącym wysokiej jakości badania i cieszącym się imponującym dorobkiem naukowym w skali międzynarodowej (2015), Nagrodę Rektora Politechniki Krakowskiej dla najmłodszego doktora habilitowanego w roku 2014, Nagrodę Rektora Politechniki Krakowskiej dla autora najwartościowszych publikacji naukowych (2012) oraz dwukrotnie (2011, 2013) stypendium naukowe dla młodych doktorów w ramach projektu „Politechnika XXI – Program Rozwojowy Politechniki Krakowskiej – najwyższej jakości dydaktyka dla przyszłych polskich inżynierów”. w 2013 za pracę "Kompozyty na bazie hydroksyapatytu i matrycy polimerowej zawierającej kolagen do zastosowań biomedycznych" została laureatką II edycji konkursu „Młody Naukowiec – kreator rzeczywistości gospodarczej” dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu „Kreator Innowacyjności – wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej. Celem konkursu było wyszukanie zdolnych, młodych naukowców, których prace naukowo-badawcze wykazują się dużym potencjałem wdrożeniowym i komercjalizacyjnym. w 2013 została dr hab. inż. Sobczak-Kupiec również laureatką konkursu „Innowacja jest kobietą”, którego celem było wyłonienie innowacyjnego rozwiązania technologicznego oraz „Wiedza z pasą. Promujemy młodych naukowców”, mającego na celu wyłonienie sylwetek wybitnych młodych naukowców oraz ich osiągnięć, zainteresowań naukowych projektów i prac badawczych.

Poza działalności naukowo-badawczą Pani Agnieszka Sobczak-Kupiec bierze udział jako ekspert w procesie ewaluacji wniosków w Małopolskim Centrum Przedsiębiorczości w Krakowie w 4 komisjach ds. Przemysłu, Środowiska oraz Zdrowia i Żywności, w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, Czech Science Foundation oraz Komisji Europejskiej, Ministerstwie Gospodarki, oraz Regionalnych Programach Operacyjnych. w roku 2015 dr hab. inż. Sobczak-Kupiec została powołana uchwałą nr 755/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 18 czerwca 2015 r. do Grupy Roboczej „Produkcja metali i wyrobów metalowych oraz wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych”. w lutym 2015 została zaproszona do reprezentowania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na 2nd Innovation Concouil w Stambule w panelu dotyczącym projektów w ramach 7 PR ERA.NET. RUS PLUS.

W roku 2013 została laureatką programu TOP 500 Innovators Science Management Commercialization. w ramach programu dr hab. inż. Sobczak-Kupiec odbyła 9-tygodniowy program stażowo-szkoleniowy na jednej

z najlepszych uczelni świata z rankingu szanghajskiego – na Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley. Dr hab. inż. należy do organizacji i towarzystw naukowych: Polskiego Stowarzyszenia Biomateriałów, Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz IP NANOKER Society, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego, International Project Management Association Polska, Stowarzyszenia Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów (prezes koła na PK na kadencje 2013-2017).

Dr hab. inż. Agnieszka Sobczak-Kupiec została powołana zarządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 września 2014 r. na członka Zespołu odwoławczego do spraw opiniowania wniosków o ponowne rozpatrzenie spraw dotyczących przyznania lub odmowy przyznania środków finansowych na naukę na kadencję 2014-2017 r. w 2014 roku została powołana na członka Komisji Doktorskiej Technologia Chemiczna Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej.

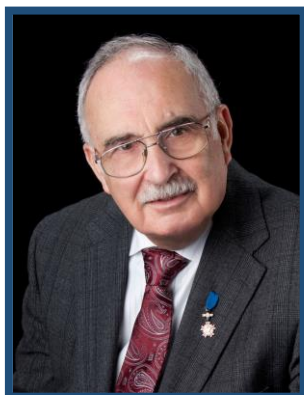
Działalność dr hab. inż. Sobczak-Kupiec obejmuje również udział w organizacji konferencji i imprez promujących naukę – była członkiem Komitetu Organizacyjnego Festiwalu Nauki w Krakowie 2006-2012, Małopolskiej Nocy Naukowców (2014, 2015). w ramach działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej od roku 2011 organizuje i przeprowadza szereg spotkań z uczniami z małopolskich liceów i gimnazjów. Jest również opiekunem studentów działających w studenckim kole naukowym Chemików – opiekun Sekcji Zaawansowanych Technologii i Nowoczesnych Materiałów. Dr hab. inż. była również promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim – dr inż. Dagmary Malina (data obrony 09.06.2014 r.), obecnie jest opiekunem naukowym dwóch doktorantów.

Badania prowadzone przez dr hab. inż. Sobczak-Kupiec są zauważane i cenione na polu naukowym i komercyjnym o czym świadczą publikacje w renomowanych czasopismach o międzynarodowym zasięgu, nawiązanie współpracy z badaczami zarówno z Polski jak i znanymi specjalistami rangi światowej.

Ponadto, otrzymane przez dr hab. inż. Sobczak-Kupiec granty badawcze, świadczą o wysokiej innowacyjności realizowanej tematyki badań i jednocześnie wskazują że są to badania na najwyższym poziomie naukowym.

# Witold Liliental

## Nitrex Metal Technologies



Witold Liliental rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym -Technologicznym Politechniki Warszawskiej w 1959 r. i w czerwcu 1966 r. uzyskał dyplom magistra inżyniera mechanika ze specjalnością metaloznawstwa i obróbki cieplnej. Po ukończeniu studiów rozpoczął staż w ówczesnej Fabryce Wytwarzania Precyzyjnych im. Gen Świerczewskiego. Po rocznym stażu został awansowany na technologa, a w rok później na starszego technologa obróbki cieplnej. w tym czasie zaczęła się jego bliska współpraca z Instytutem Mechaniki Precyzyjnej, dla którego monitorował zachowanie się narzędzi skrawających poddanych

powierzchniowej obróbce cieplno-chemicznej.

W sierpniu 1970 r. przeszedł do pracy w Instytucie Mechaniki Precyzyjnej, gdzie kolejno pracował przy technologii nawęglania, borowania dyfuzyjnego przy wspomaganie ultradźwiękami i następnie brał udział w rozwijaniu technologii azotowania, chromowania i tytanowania. w tym okresie był uczestnikiem nagród zbiorowych: Nagroda Zespołowa Ministra Przemysłu Maszynowego za współudział w opracowaniu i upowszechnianiu procesów chromowania i tytanowania dyfuzyjnego w gazach i proszkach (1975) oraz Nagroda Zespołowa Dyrektora Instytutu Mechaniki Precyzyjnej za opracowanie i wdrożenie azotowania gazowego stali i procesów pochodnych (1975). w tym samym roku otworzył przewód doktorski z dziedziny borowania dyfuzyjnego.

W 1977 r. przeszedł do Przemysłowego Instytutu Maszyn Budowlanych na stanowisko adiunkta – kierownika pracowni. w grudniu 1978 r. obronił pracę doktorską w Instytucie Mechaniki Precyzyjnej.

W 1979 r. otrzymał świadectwo autorskie o dokonaniu wynalazku, (jako współautor): Sposób wytwarzania płytek - wzorców długości. Urząd Patentowy PRL nr 94548 z dnia 18 stycznia 1979 r.

Od sierpnia 1981 r. w Arizonie. Początkowo, przez półtora roku pracował w jednej hartowni usługowej, zajmując się hartowaniem, nawęglaniem i innymi procesami obróbki cieplnej oraz obsługą laboratorium. w 1983 r. przeszedł do pracy w innej hartowni usługowej, gdzie zajmował stanowisko kierownika zapewnienia jakości (Quality Assurance Manager) i jednocześnie kierownika

laboratorium metaloznawczego. w jego gestii znajdowały się procesy hartowania różnych stali w próżni, nawęglania we wzbogaconej atmosferze endotermicznej, wyżarzania w atmosferach ochronnych, azotowania jonowego oraz obróbki cieplej brązu berylowego i tytanu. w tym czasie Witold Liliental napisał krotki podręcznik podstaw obróbki cieplnej stali po angielsku, dla robotników zatrudnionych przy piecach.

W 1991 r. przyjął propozycję przeniesienia się do Kanady i objęcie stanowiska Dyrektora ds. Badań i Rozwoju w firmie Nitrex Metal Inc., w Montrealu. Pracę (po załatwieniu formalności) rozpoczął w styczniu 1992 r. Firma ta, po zakupie licencji z IMP rozpoczęła wprowadzać polską technologię azotowania regulowanego Nitreg na skalę przemysłową. Witold Liliental uczestniczył w pracach wdrożeniowych, badawczych i rozwojowych, opracowując liczne szczegółowe procesy dla różnych części maszyn i narzędzi, badając różne metody kontroli, wpływ parametrów na własności warstw itp. oraz wykonywanie ekspertyz. Do jego zadań należało także propagowanie nowej technologii azotowania i w tym celu wyjeżdżał do potencjalnych klientów w USA, gdzie dawał opracowane przez siebie prezentacje. Uczestniczył w licznych kongresach i konferencjach, wygłaszając referaty na różne tematy związane z azotowaniem regulowanym. Do takich prezentacji był zapraszany przez użytkowników technologii w Australii, Nowej Zelandii i w Brazylii. Prowadził całodniowy kurs azotowania, jako oficjalny instruktor American Society of Metals. Wygłosił też wykład na Uniwersytecie w stanie Minnesota. Wreszcie na osobiste zaproszenie American Society of Metals wziął udział w napisaniu działu podręcznika obróbki cieplno-chemicznej narzędzi. Z ramienia pracy został też i nadal jest członkiem komitetu normalizacyjnego AMEC (Aerospace Materials Engineering Committee). Jest to międzynarodowy komitet, głównie amerykański, ustalający normy obróbki cieplej dla materiałów używanych w lotnictwie i w przemyśle motoryzacyjnym.

Od września 2001 r. Witold Liliental pracuje w byłej filii Nitrex Metal Inc., obecnie firmy niezależnej Nitrex Metal Technologies w Burlington, w pobliżu Toronto. Zakres pracy obejmuje nadzór nad wdrażaniem nowych technologii, wprowadzanie ulepszeń, badania metaloznawcze i rozwijanie azotowania stali nierdzewnych. Codzienny audyt wrywkowy badań przeprowadzanych przez laboratorium kontroli, jakości, przygotowywanie prezentacji edukacyjnych dla klientów i na konferencje, przeprowadzanie ekspertyz na zamówienie klientów, uczestniczenie w pracach komitetu normalizacyjnego AMEC i szkolenie wszystkich nowych pracowników oraz konsultacja w sprawach dot. azotowania, metaloznawstwa i obróbki cieplej na potrzeby działów produkcji, laboratorium i marketingu.

Jest autorem i współautorem licznych referatów z dziedziny obróbki cieplno-chemicznej na konferencje międzynarodowe i artykułów w pismach zawodowych.

Za całokształt działalności społecznej na emigracji odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej (2000 r.), Medalem „Pro Memoria” (2007 r.) oraz Odznaką Honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2012 r.).

## Andrzej Młynarczak

### Politechnika Poznańska



Andrzej Młynarczak urodził się 6 września 1945 roku w Kórniku. Do szkoły podstawowej uczęszczał w Kórniku w latach 1952-1959. Szkołę średnią, LO w Kórniku ukończył w roku 1963. Studia na Politechnice Poznańskiej w zakresie specjalności „Maszyny i technologia przeróbki plastycznej” ukończył 4 kwietnia 1969 roku uzyskując tytuł magistra inżyniera mechanika.

Studia na Politechnice Poznańskiej w zakresie specjalności „Maszyny i technologia przeróbki plastycznej” ukończył 4 kwietnia 1969 roku uzyskując tytuł magistra inżyniera mechanika. Od 1 maja 1969 roku został zatrudniony na stanowisku asystenta stażysty w Katedrze Technologii Metali i Metaloznawstwa Politechniki Poznańskiej. Na etat asystenta został awansowany 01.10.1969 roku, a na etat starszego asystenta 01.10.1971 roku. Pracę doktorską na temat: „Mechanizm powstawania i mikrobudowa tytanowanych warstw dyfuzyjnych wytworzonych na wybranych stalach narzędziowych metodą gazową kontaktową” obronił na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Poznańskiej 04.02. 1977 roku uzyskując stopień doktora nauk technicznych. Praca została wyróżniona nagrodą indywidualną stopnia trzeciego Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Na etat adiunkta w Instytucie Inżynierii Materiałowej Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania Politechniki Poznańskiej został awansowany 01.03.1977 roku, a na etat profesora nadzwyczajnego, na którym pracuje do dziś od 01.05. 2008. Od 1979 roku do 2008 kierował Pracownią Obróbki Powierzchniowej. Od 2008 do 2012 roku kierował Zakładem Metaloznawstwa i Inżynierii Powierzchni w Instytucie Inżynierii Materiałowej.

W latach 1988-1989 pełnił również funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Metaloznawstwa. w roku 1974 odbył 5 miesięczny staż przemysłowy w Zakładach Przemysłu Metalowego Henryk Cegielski w Poznaniu a na przełomie lat 1986/1987, 6 miesięczny staż naukowy w Politechnice Białoruskiej w Minsku w byłym ZSRR. w roku 1984 ukończył 1 miesięczny kurs instruktorów „natryskiwanie cieplne” organizowany przez IMP w Warszawie.

W latach 1988-1998 równoległe do pracy w Politechnice Poznańskiej był zatrudniony na stanowisku prezesa zarządu Przedsiębiorstwa Innowacji Naukowo Technicznych i Wdrożeń „Polingoso”. Jednostka ta zajmowała się wdrażaniem osiągnięć naukowo technicznych Politechniki Poznańskiej w praktyce przemysłowej.

W roku 2005 napisał i opublikował monografię habilitacyjną pt. „Modyfikowanie budowy i właściwości jedno- i wieloskładnikowych dyfuzyjnych warstw węglików chromu wanadu i tytanu wytwarzanych na stalach metoda proszkową”. Przewód habilitacyjny wszczęty na Politechnice Częstochowskiej zakończył w październiku 2006 roku uzyskując stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie inżynierii materiałowej.

Od początku pracy zawodowej zarówno w zakresie badań naukowych jak i w działalności dydaktycznej zajmuje się zagadnieniami zwiększania trwałości elementów konstrukcyjnych i narzędzi drogą obróbki powierzchniowej. Doświadczenia z pracy naukowej wykorzystuje w pracach dla przemysłu głównie w formie ekspertyz, opracowań i opinii. Jest autorem lub współautorem ponad 100 publikacji w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz monografiach. Jest współautorem 5 patentów, 22 prac zrealizowanych w ramach umów wdrożeniowych oraz kilkudziesięciu opracowań naukowych i sprawozdań niepublikowanych.

Jest głównym wykonawcą kilkuset ekspertyz i prac usługowych dla przemysłu, w tym ostatnio bardzo poważnych, wykonywanych na zlecenie prokuratur, które dotyczyły określenia przyczyn katastrof rozszczelnienia rurociągów gazowych DN500 w Jankowie Przygodzkim i w Dormowie. Był również głównym wykonawcą ekspertyzy dotyczącej przedwczesnego zużycia prasy do produkcji płyt wiórowych w Nowgorodzie w Federacji Rosyjskiej. Specjalizuje się ostatnio w zakresie korozji stali odpornych na korozję, kwasoodpornych i żaroodpornych, o czym świadczy wykonawstwo szeregu ekspertyz na zlecenie przemysłu.

Wypromował trzech doktorów, ponad 150 magistrów i inżynierów, recenzował 7 prac doktorskich oraz ponad 150 magisterskich i inżynierskich. Jest współautorem trzech skryptów. Za wyniki w pracy zawodowej był nagradzany

trzykrotnie nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, indywidualną i dwa razy zespołową oraz kilkunastokrotnie nagrodą Rektora PP. w roku 1982 zdobył i nagrodę w eliminacjach wojewódzkich i III w centralnych eliminacjach Turnieju Mistrzów techniki. Został odznaczony również Odznaką Honorową Miasta Poznania, medalem za zasługi w rozwoju Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, Odznaką Honorową za zasługi w rozwoju Województwa Poznańskiego, Złotym Krzyżem Zasługi i Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego. Ma dwóch synów Cezarego i Jakuba oraz córkę Izabellę.

## Daniel Słyś

### Politechnika Rzeszowska



Dr hab. inż. Daniel Słyś, profesor Politechniki Rzeszowskiej urodził się w roku 1976 w Krośnie. w roku 2001 ukończył studia na kierunku Inżynieria Środowiska na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej, gdzie następnie rozpoczął prace na stanowisku asystenta. w roku 2005 objął stanowisko adiunkta, a w roku 2012 stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze Infrastruktury i Ekorozwoju.

Profesor Daniel Słyś prowadzi interdyscyplinarne i wielokierunkowe badania naukowe, prace rozwojowe i wdrożeniowe w zakresie rozwoju teorii i konstrukcji innowacyjnych urządzeń, obiektów i systemów stosowanych w infrastrukturze miast, gospodarce wodnej i zrównoważonym budownictwie. Jest on Autorem blisko dwustu artykułów naukowych, prac koncepcyjnych, opinii naukowych, ekspertyz oraz 17 patentów. Realizuje On badania naukowe we współpracy z naukowcami z Republiki Czeskiej, Republiki Słowackiej, Węgier i Niemiec m.in. w ramach Strategicznego Grantu Wyszehradzkiego. Odbывał staże naukowe i zawodowe w kraju i zagranicą.

Profesor Daniel Słyś jest członkiem rady naukowej i redaktorem wydań ogólnopolskiego czasopisma Autostrady, recenzentem w czasopismach krajowych i międzynarodowych. Czynn timer prowadzi działalność w zakresie rozwoju kadry naukowej, jest promotorem w 2 zakończonych przewodach doktorskich w kraju i za granicą oraz promotorem w 2 otwartych przewodach doktorskich. Jest współtwórcą Laboratorium Sterowania Transportem Wody i Ścieków na Wydziale

Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej. Aktywnie uczestniczy w pracach eksperckich m.in. w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.

Profesor Daniel Słyś prowadzi intensywną współpracę z firmami produkcyjnymi, przedsiębiorstwami wodociągów i kanalizacji i jednostkami samorządu terytorialnego. Jest współautorem licznych koncepcji i projektów systemów odwodnieniowych miast i stref ekonomicznych, w których przewidziano m.in. zastosowanie opracowanych współautorskich rozwiązań patentowych. Dokonał On również sprzedaży 2 licencji firmie Uponor Infra, która jest globalnym producentem systemów infrastrukturalnych dla budownictwa. Licencjobiorca przy współpracy i nadzorze autorskim w roku 2014 dokonał pierwszego wdrożenia wynalazku, budując system retencji dla osiedla Krakowska-Południe z Rzeszowie. Obecnie realizowane są kolejne inwestycje w oparciu o udzielone licencje.

Dr hab. inż. Daniel Słyś, prof. PRz wielokrotnie uczestniczył w prezentacji osiągnięć naukowych i wynalazczych w kraju i zagranicą. Prezentował swoje wynalazki na światowych wystawach m.in. w Seulu, Moskwie, Genewie i Brukseli, gdzie zostały one wyróżnione kilkudziesięcioma medalami wystaw, pucharami oraz nagrodami stowarzyszeń wynalazczych. Kilkukrotnie został uhonorowany nagrodami Ministra NiSW za osiągnięcia wynalazcze oraz otrzymał kilkanaście nagród JM Rektora Politechniki Rzeszowskiej za osiągnięcia naukowe. Od roku 2007 jest organizatorem Międzynarodowej Konferencji INFRAEKO, przewodniczącym komitetu organizacyjnego tej konferencji oraz członkiem komitetu naukowego. Pełnił funkcję Przewodniczącego Koła Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów w Rzeszowie oraz jest członkiem zarządu Klubu Sportowego Karpaty Krosno.



# Krystyna Czaja

## Uniwersytet Opolski



Po ukończeniu studiów na Wydziale Technologii i Inżynierii Chemicznej Politechniki Śląskiej oraz trzyletniej pracy w Zakładach Chemicznych „Błachownia” w Kędzierzynie–Koźlu, dalszą drogę zawodową związała z opolską uczelnią, Wyższą Szkołą Pedagogiczną przekształconą, w roku 1994 w Uniwersytet Opolski. w Instytucie Chemii – jednostce Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii awansowała od stanowiska asystenta do profesora zwyczajnego (2005 r.). Stopnie naukowe doktora i doktora

habilitowanego oraz tytuł profesora uzyskała w rezultacie odpowiednich postępowań przeprowadzonych na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej. w macierzystej uczelni pełniła i pełni szereg odpowiedzialnych funkcji. w latach 1990-1999 była kierownikiem Zakładu Technologii Chemicznej w Instytucie Chemii (ICh), w 1999 objęła funkcję dyrektora ICh, którą sprawowała do 2005 r., kiedy została wybrana na funkcję prorektora ds. nauki i polityki finansowej UO. w 2008 r. została wybrana do pełnienia obowiązków rektora UO sprawując je z dużym sukcesem do 2012 r.

Równolegle od 1999 r. nieprzerwanie kieruje Katedrą Technologii Chemicznej i Chemii Polimerów, początkowo w Instytucie Chemii, a od 2008 r., po utworzeniu na jego podstawie samodzielnego wydziału – na Wydziale Chemii. Poza uczelnią także pełniła i nadal pełni szereg odpowiedzialnych funkcji m.in. była przewodniczącą Rady Naukowej Instytutu Przemysłu Tworzyw i Farb w Gliwicach (2000-2002) oraz Rady Naukowej Instytutu Ciężkiej Syntezy Organicznej w Kędzierzynie-Koźlu (2008 – 2015); aktualnie jest członkiem Rady Naukowej Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrze (od 2007) oraz Rady Naukowej Instytutu Chemii Przemysłowej w Warszawie (od 2014). Zainteresowania badawcze i specjalność naukowa prof. K. Czai obejmują chemię i technologię materiałów polimerowych, w szczególności poliolefin oraz (nano)kompozytów na ich osnowie, w tym głównie: syntezę i charakterystykę metaloorganicznych katalizatorów, badania relacji między składem, strukturą i morfologią katalizatora a przebiegiem i wydajnością polimeryzacji i kopolimeryzacji związków

winylowych oraz właściwościami otrzymywanego (ko)polimeru; chemiczną i fizyczną modyfikację oraz charakterystykę właściwości polimerów; otrzymywanie i charakterystykę (nano)kompozytów z różnymi napelniającymi nieorganicznymi i roślinnymi oraz innymi dodatkami dla nadania tym materiałom pożądanych właściwości; badania stabilizacji i degradacji materiałów polimerowych, w tym procesy termooksydacyjnej i fotooksydacyjnej degradacji oraz biodegradacji i starzenia atmosferycznego.

Autorka ponad 120 publikacji naukowych, podręcznika, rozdziałów w podręczniku i monografii, dwóch skryptów, ok. 150 niepublikowanych opracowań, ekspertyz i sprawozdań ze zleconych prac badawczych, 13 patentów i 13 zgłoszeń patentowych oraz ponad 200 referatów i komunikatów przedstawionych na naukowych konferencjach w kraju i za granicą. Wypromowała ponad 100 magistrów i 9 doktorów. Aktualnie promotor w trzech przewodach doktorskich i opiekun kolejnych czterech doktorantów. Recenzent blisko trzydziestu prac doktorskich, habilitacyjnych i dorobku w związku z wnioskiem o nadanie tytułu profesora. Kilkakrotnie opracowała recenzje książek naukowych wydanych za granicą. Dla wielu światowych czasopism opracowała opinie blisko 120 zgłoszonych tam publikacji naukowych oraz opinie o czasopismach naukowych. Zrecenzowała ponad 200 grantów i projektów badawczych różnych typów. Brała lub bierze udział w realizacji szeregu grantów i projektów badawczych, w tym także projektów konsorcyjnych z udziałem jednostek gospodarczych. Prowadzi szeroką współpracę z wieloma instytucjami przemysłowymi realizując wspólne badania lub prace usługowe, w które włączani są jej podopieczni studenci i doktoranci. Za swoją działalność była uhonorowana Nagrodą Ministra zespołową (1985) oraz indywidualną (1981, 2009, 2010, 2011 i 2012); Srebrnym Krzyżem Zasługi (1993); Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1997); brązowym medalem za wynalazek na Międzynarodowej Wystawie Wynalazczości ARCA w Zagrzebiu (2006) oraz przyznaniem, w 2007 r., przez SPWiR O/Opole: nagrody głównej V Giełdy Innowacji w kategorii Grand Prix oraz w kategorii wynalazek i kategorii innowacja procesowa; laureatka krajowego konkursu "Kobieta wynalazca 2007"; Odznaką Honorową Prezesa Rady Ministrów "Za Zasługi dla Wynalazczości" (2009); Odznaką Zasłużonego dla Instytutu Ciężkiej Syntezy Organicznej w Kędzierzynie-Koźlu (2010); Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2011) oraz Odznaką honorową „Za zasługi dla województwa opolskiego” (2014).

# Włodzimierz Kotowski

## Politechnika Opolska



Włodzimierz Kotowski urodził się 28 czerwca 1928 roku w Starogardzie Gdańskim. Jego ojciec był powstańcem wielkopolskim, przed II Wojną Światową pełnił funkcję Naczelnika Wydziału Wojskowego w starostwie Starogardu Gdańskiego. Z domu rodzinnego profesor wyniósł więc, przywiązanie do lokalnej tradycji i przeświadczenie o potrzebie uczciwej pracy. Po ukończeniu gimnazjum w Lubomierzu kontynuował (w latach 1947-1950) naukę na wydziale chemicznym Gdańskich Technicznych Zakładów Naukowych, uzyskując tam maturalny dyplom technika-chemika.

Bezpośrednio po zakończeniu nauki w lipcu 1950 roku został skierowany do pracy w Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu. Jego zaangażowanie w pracę poskutkowało szybkim awansem, a także zwróciło uwagę profesora Eugeniusza Błasiaka z Politechniki Śląskiej, który zachęcił go do podjęcia studiów w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej przy Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, zakończonych w 1954 roku uzyskaniem dyplomu inżyniera-chemika. Dalsze studia kontynuował na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej, gdzie uzyskał stopień magistra, a następnie doktoryzował się (1964).

Z Kędzierzynom-Koźlem jest związany od 1964 roku, kiedy to został oddelegowany z Zakładów Chemicznych „Oświęcim” do Zakładów Chemicznych „Blachownia” z zadaniem stworzenia tam struktur organizacyjnych oraz uruchomienia pierwszego kompleksu petrochemicznego w Polsce. Od tego czasu po dzień dzisiejszy jest on związany z naszym miastem i lokalnym przemysłem chemicznym. w ZCh „Blachownia” pracował do 1973 roku, będąc kolejno Szefem Produkcji, zastępcą Dyrektora ds. Produkcji oraz Dyrektorem Naczelnym. w tym okresie kierował i koordynował rozruchem technologicznym poszczególnych obiektów, a następnie stworzył struktury organizacyjne wzajemnych powiązań i współpracy poszczególnych instalacji.

Uzyskane doświadczenie i wiedza były podstawą dalszego awansu, kiedy to Minister Przemysłu Chemicznego powołał Go na stanowisko Dyrektora Naczelnego Mazowieckich Zakładów Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku. Jako dyrektor Kombinatu czuł się szczególnie odpowiedzialny za bezpieczeństwo

pracy w zakładzie, w którym dochodziło w przeszłości do licznych groźnych pożarów i śmiertelnych wypadków. Doprowadził do opracowania systemu prewencji przeciwwypadkowej i przeciwwawaryjnej. Również dzięki ustawicznym szkoleniom załogi osiągnął znaczącą poprawę bezpieczeństwa pracy na terenie zakładu. Jako dyrektor dbał także o warunki bytowo-materialne załogi. Funkcję tą sprawował do 1976 roku. Następnie został powołany na Dyrektora Naczelnego Instytutu Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia” i ponownie wrócił do Kędzierzyna-Koźła.

W 1985 roku profesor Kotowski rozpoczął pracę naukową i dydaktyczną w Wyższej Szkole Inżynierskiej (późniejszej Politechnice Opolskiej) i zaczął przekazywać swoją wiedzę teoretyczną i praktyczną młodszemu pokoleniu. Bezpośrednio po przejściu do WSI został prodziekanem Wydziału Mechanicznego. w latach 1987-1990 pełnił na tej uczelni funkcję Rektora. Od 1994 do 2000 roku kieruje tamtejszą Katedrą Techniki Ciepłej i Aparatury Przemysłowej, jest także ekspertem UNIDO – agencji ONZ do spraw Rozwoju Przemysłowego. Włodzimierz Kotowski zawsze umiejętniej godził swoją pracę zawodową z wielką pasją, jaką były badania naukowo-techniczne oraz wdrożenia wyników tych prac bezpośrednio w przemyśle. Równoległe z pracą zawodową otrzymał kolejne tytuły naukowe: w roku 1968 tytuł doktora habilitowanego, sześć lat później, profesora nadzwyczajnego, a w 1988 roku tytuł profesora zwyczajnego.

Profesor Kotowski w trakcie pracy naukowej przebadał i wyjaśnił mechanizm aktywującego dwutlenku węgla w mieszaninie z wodorem na katalizatory miedziowe w procesie syntezy metanolu. Badania te legły u podstaw niskociśnieniowej produkcji metanolu. Prowadził badania w zakresie ciśnieniowych procesów uwodnień, hydrrafinacji oraz hydrokrakingu ciężkich frakcji ropy naftowej w węglu kamiennym i brunatnym z udziałem katalizatorów. We współpracy z Instytutem Chemii Stosowanej w Berlinie prowadzi badania dotyczące hydrokrakingu ciężkich frakcji z przerobu ropy do paliw silnikowych oraz opracował technologię utylizacji złomu elektronicznego w parametrach nadkrytycznych wody.

Jest autorem 9 opracowań monograficznych, zalecanych jako podręczniki akademickie oraz kilkuset publikacji w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz twórcą lub współtwórcą 52 wynalazków, z których większość została wdrożona w przemyśle chemicznym.

Z tytułu osiągnięć zawodowych otrzymał wiele nagród państwowych:

- Nagroda Państwowa za „Opracowanie technologii oraz podstaw naukowych katalizy średniociśnieniowej metanolu” (1970) ;

- tytuł Mistrza Techniki Polskiej za „Technologię produkcji asfaltów ekstrakcyjnych metodą ciągłą przez wykorzystanie odpadów furfuralowych” (1973) ;
- nagroda w Konkursie Krajowym za „Optymalizację i zagospodarowanie gazów poprodukcyjnych w MZRiP” (1975).

W trakcie swojej pracy zawodowej otrzymał kilkakrotnie nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia badawczo – wdrożeniowe.

Niezależnie od pracy zawodowej oraz działalności naukowej, która miała także wpływ na rozwój naszego miasta, profesor Kotowski znajduje czas i możliwości na podejmowanie szeregu działań, które w sposób trwały wpiszą się w jego historię. Będąc dyrektorem ZCh „Błachownia” zainicjował budowę kompleksu handlowego dla pracowników zamieszkałych przy Zakładach. Osobiście nadzorował budowę drogi łączącej Błachownię z Lenartowicami. Był również inicjatorem budowy bloków mieszkalnych na osiedlu przyzakładowym.

W latach 1976-1978 był prezesem Klubu Sportowego MZKS „Chemic”. w trakcie jego kadencji drużyna piłkarska jedyny raz awansowała do II ligi piłki nożnej. w okresie pracy w ICSO „Błachownia” doprowadził do ogromnej rozbudowy zaplecza naukowo – badawczego Instytutu. Jednocześnie dbał o warunki socjalne załogi, inspirując budowę hotelu i stołówki, bazy wczasów pracowniczych oraz budowę osiedla domków jednorodzinnych przy ulicy Pięknej w Kędzierzynie.

Od początku pracy zawodowej profesor Włodzimierz Kotowski jest aktywnym członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego. w latach 1978 – 1982 był wiceprzewodniczącym Rady wojewódzkiej NOT w Opolu, a od 1984 do 1987 roku wchodził w skład Zarządu Oddziału SITPChem. w Kędzierzynie-Koźlu. Od 1997 roku jest członkiem Sekcji Technologii Chemicznej Komitetu Badań Naukowych. Wykazywał zawsze twórczy wkład w organizację i przebieg konferencji, seminariów i sympozjów naukowo-technicznych, poświęconych problematyce przemysłu chemicznego w naszym regionie. Jego wykłady, przybliżające zagadnienia inżynierskie, cieszą się dużym zainteresowaniem, także wśród młodzieży szklonej. Tę wielką aktywność i niespożyte siły zachował po dzień dzisiejszy. Za działalność w Stowarzyszeniu otrzymał Honorową Odznakę SITPChem. (1972), srebrną (1979), a następnie złotą (1982) Odznakę NOT oraz najwyższe stowarzyszeniowe odznaczenie dla chemika – medal im. Wojciecha Świętosławskiego (2002).

Obecnie profesor Kotowski ma 81 lat i nadal wykłada na Politechnice Opolskiej. Jest również w dalszym ciągu mieszkańcem naszego miasta.

w ubiegłym roku udało mu się opracować, w warunkach laboratoryjnych, metodę wytwarzania metanolu i ropy syntetycznej z dwutlenku węgla. Za to rewolucyjne odkrycie, a także za całokształt pracy naukowej został w maju 2009 odznaczony przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Medalem za Długoletnią Służbę. Jest to odznaczenie nadawane wyjątkowym ludziom za pracę w służbie państwowej.

## **Maria Zielecka**

### **Instytut Chemii Przemysłowej**

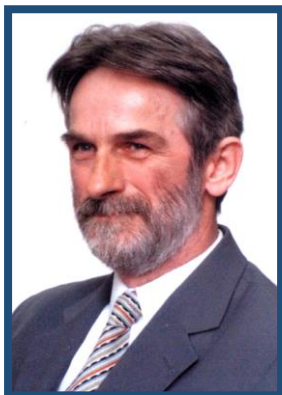


Dr hab. Maria Zielecka, prof. IChP jest Z-cą Dyrektora ds. Naukowo-Badawczych i Kierownikiem Laboratorium Polimerów Krzemu oraz Koordynatorem Centrum Kompetencji Nowoczesnych Materiałów Polimerowych o Znaczeniu Przemysłowym POLMATIN w Instytucie Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego. Po ukończeniu studiów na Wydziale Chemicznym UW w latach 1973–1979 pracowała w Instytucie Przemysłu Gumowego, a od 1979 r. jest pracownikiem IChP. Specjalizuje się w zakresie

nieorganiczno–organicznych materiałów hybrydowych zawierających związki krzemu. Ma na swoim koncie kilkanaście wdrożonych technologii polimerów silikonowych, zwłaszcza do ochrony materiałów budowlanych oraz ponad 30 nagród i dyplomów za opracowane technologie m.in. na międzynarodowych wystawach wynalazczości. Jest autorem i współautorem kilkudziesięciu publikacji, ponad 30 patentów krajowych i międzynarodowych. Aktywnie działa w wielu organizacjach naukowych i technicznych w kraju i zagranicą. Jest członkiem Europejskiego Komitetu Naukowego Stowarzyszenia FATIPEC (kadencje: 2011–2014 oraz 2015–2018) oraz członkiem rad programowych Journal of Coatings Technology and Research, Pigment and Resin Technology, Farby i Lakier. Od 2011 r. jest Przewodniczącą Komitetu Technicznego PKN nr 314 ds. Nanotechnologii. Od 2002 r. aktywnie współpracuje z Directorate General for Research and Innovation Komisji Europejskiej.

## Jerzy Michalski

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie  
Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie



Prof. dr hab. inż. Jerzy Michalski ukończył studia wyższe na Wydziale Mechanicznym Technologicznym Politechniki Warszawskiej w 1975 r. w tym samym roku podjął pracę w Ośrodku Naukowo-Produkcyjnym Materiałów Półprzewodnikowych (ONPMP) w Warszawie na stanowisku technologa, gdzie pracował do 1977 r. Od maja 1977 do listopada 1979 pracował w Fabryce Narzędzi Skrawających w Siedlcach na stanowisku technologa obróbki cieplnej.

W grudniu 1979 r. rozpoczął pracę w Instytucie Inżynierii Materiałowej Politechniki Warszawskiej (obecnie Wydział Inżynierii Materiałowej) gdzie pracował do grudnia 1991 r. w roku 1990 r. obronił z wyróżnieniem pracę doktorską. w roku 1992 podjął pracę w Instytucie Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie, pełniąc funkcję kierownika zakładu w latach 1995-2013. w roku 2002 uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie inżynierii materiałowej.

W latach 1980-98 prowadził działalność naukowo-badawczą w zakresie procesów krystalizacji z fazy gazowej w warunkach obniżonego ciśnienia (LPCVD) oraz z udziałem wyładowania jarzeniowego (PACVD). Od roku 1998 głównym obszarem badań naukowych i wdrożeniowych są zagadnienia związane z regulowanym azotowaniem gazowym w zakresie projektowania i symulacji procesów z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

W roku 2010 prof. J. Michalski podjął pracę w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego na Wydziale Inżynierii Produkcji SGGW. w roku 2014 uzyskał tytuł profesora nauk technicznych, a roku 2015 został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

W dotychczasowej pracy zawodowej jest autorem lub współautorem ogółem 249 publikacji naukowych, w tym 123 publikacji w recenzowanych czasopiśmie krajowych i zagranicznych, współautorem 18 patentów i wzorów użytkowych dotyczących konstrukcji urządzeń, oprzyrządowania i technologii obróbki cieplno-chemicznej. Jest autorem 2 i współautorem jednej monografii.

Prof. J. Michalski jest członkiem Rady Naukowej IMP w Warszawie, Rady Wydziału Inżynierii Produkcji SGGW. Jest członkiem Międzysekcyjnego Zespołu Inżynierii Powierzchni Komitetu Budowy Maszyn, oraz Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów.

Za działalność naukową otrzymał 5 zespołowych nagród Ministra Edukacji Narodowej oraz 2 Rektora Politechniki Warszawskiej, w tym jedną indywidualną za rozprawę doktorską. w roku 2012 za osiągnięcia naukowe otrzymał Brązowy Krzyż Zasługi. w roku 2013 uzyskał odznakę Za Zasługi dla IMP.

## Tomasz Ciach

### Politechnika Warszawska



Tomasz Ciach urodził się w Rykach w 1965 roku, szkołę średnią ukończył w Skierniewicach. Studiował na Wydziale Inżynierii Chemicznej Politechniki Warszawskiej i na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego. Pracę doktorską obronił na Politechnice w 1998 roku. Od samego początku interesowały go praktyczne zastosowania badań naukowych, pracując nad doktoratem utrzymywał się z produkcji opracowanego przez siebie certyfikowanego aparatu do pomiaru pola elektrycznego wytwarzanego przez linie przesyłowe wysokiego napięcia. Podczas swojej pracy naukowej prowadził badania w Instytucie Fizyki Eksperymentalnej w Wiedniu, na Wydziale Biologii Uniwersytetu w Helsinkach, na Politechnice w Lund, a w latach 2000-2003 na Politechnice w Delft. Po powrocie do Polski zajął się inżynierią biomedyczną - nauką na pograniczu medycyny i nauk technicznych. Opracowane przez niego technologie pokrywania stentów wieńcowych warstwą wydzielającą leki i pokrywania cewników moczowych warstwą przeciwbólową i przeciwdziałającą infekcji zostały wdrożone do produkcji w polskich firmach. Opracował technologię produkcji nanocząstek do terapii nowotworów i założył spółkę NanoVelos która zajmuje się wdrożeniem tej technologii na rynek. w 2015 roku założył dwie spółki typu spin-off zajmujące się diagnostyką nowotworów i otrzymywaniem syntetycznej krwi. Złożył ponad 20 wniosków patentowych z czego 14 patentów



już zostało przyznanych. Obecnie pracuje na Wydziale Inżynierii Chemicznej Politechniki Warszawskiej i kieruje zakładem Biotechnologii.

## Marek Chmielewski

### Instytut Chemii Organicznej PAN



Chemik organik, emerytowany profesor w Instytucie Chemii Organicznej PAN

Urodzony 26 września 1942 w Lipnicy Dolnej pow. Jasło.

Ukończył studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej – 1965.

1965-1968, asystent w Katedrze Chemii Organicznej PW.

Od 1969 związany z Instytutem Chemii Organicznej PAN.

1969-1971 Studia Doktoranckie w IChO PAN pod

kierunkiem prof. Aleksandra Zamojskiego.

1973-1974 Roczny staż podoktorski na Wydziale Biochemii, Uniwersytetu Purdue w West Lafayette, USA pod kierunkiem prof. Roya L. Whistlera.

1979-1981 Piętnastomiesięczny staż naukowy na Wydziale Chemii, Uniwersytetu Południowego Illinois w Carbondale USA, współpraca z prof. Jamesem N. BeMillerem.

Habilitacja w Instytucie Chemii Organicznej PAN w 1981.

Profesor tytularny 1991.

Czł. koresp. PAN od 2002. Czł. TNW od 2009.

Od 1987 do 2004 z-ca Dyrektora Instytutu Chemii Organicznej ds. Naukowych.

Od 2004 do końca 2010 Dyrektor Instytutu Chemii Organicznej PAN.

Wiceprezes PAN w kadencji 2011-2014, nadzorujący Wydziały III i IV PAN.

W latach 1994-2006 Zastępca Przewodniczącego (Sekretarza) Wydziału III PAN.

Od 2008 Przewodniczący Rady Dyrektorów Placówek Naukowych PAN.

W latach 2007 – 2010 Członek Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

W latach 1994-2009 Członek Zespołu Nagród Prezesa Rady Ministrów, od 2004 do 2006 Przewodniczący Zespołu.

Członek Polskiego Towarzystwa Chemicznego i Amerykańskiego Towarzystwa Chemicznego.

W latach 1988-1998 Wiceprzewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Chemicznej.

W latach 2006-2008 Koordynator Polski w Europejskim projekcie ERA-Chemistry.

Od 1995 reprezentant Polski w Europejskiej Organizacji Węglowodanowej (EUROCARB).

W latach 2007-2013 Członek Komitetu Sterującego Europejskimi Sympozjami Chemii Organicznej (ESOC).

1988 i 1990 dwukrotnie wizytujący profesor na Uniwersytecie Purdue (USA); 1992 wizytujący profesor na Uniwersytecie Sewilli (Hiszpania); 2004 wizytujący profesor na Uniwersytecie w Orleanie (Francja); 1999 stypendysta JSPS (Japonia); 2002 stypendysta Royal Society of Chemistry Journals Grant, 2005 stypendysta Academia dei Lincei Visitors Grant.

Członek Rad Redakcyjnych Czasopism: *J.C.S. Chem. Commun.*; *J. Carbohydr. Chem.*; *Carbohydr. Res.*; *Indian J. Chem.*; *ARKIVOC*; *Carbohydr. Lett.*; *Forum Akademickie*.

**Obszar zainteresowań naukowych:** synteza i stereochemia organiczna, a zwłaszcza reakcje addycji i cykloaddycji; synteza i przemiany węglowodanów; nowe metody syntezy analogów penicylin i cefalosporyn, a także innych związków  $\beta$ -laktamowych o znaczeniu farmakologicznym, synteza amino- i iminocukrów, synteza i aplikacje wodoronadtlenków glikozylowych, synteza organiczna na żywicach.

**Dorobek publikacyjny i edukacyjny:** 19 artykułów monograficznych i przeglądowych, 213 prac oryginalnych, oraz 16 innych, a także 11 patentów i zgłoszeń patentowych w ostatnich 25 latach;  
21 wypromowanych doktorów.

**Nagrody i wyróżnienia:** Nagroda PTChem 1972, Nagroda Wydziału III PAN 1984, 3 razy Nagroda Sekretarza Naukowego PAN, Medal Kostaneckiego PTChem 1994, Nagroda M. Skłodowskiej-Curie PAN 1998. Francusko-Polska Nagroda Francuskiego Towarzystwa Chemicznego 2009. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP 2002 i Medalem Edukacji Narodowej w 2004. Doktorat Honoris Causa Politechniki Lubelskiej w 2013.

# Ryszard Knosala

## Politechnika Opolska



Profesor Ryszard Knosala urodził się 8 sierpnia 1949 r. w Opolu. w roku 1974 został absolwentem Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Śląskiej. Stopień doktora nauk technicznych otrzymał w 1981 roku, nadany uchwałą Rady Wydziału Mechanicznego Energetycznego Politechniki Śląskiej, zaś stopień naukowy doktora habilitowanego nadała Mu w 1989 roku Der Wissenschaftliche Rat der Technischen Universität Dresden.

W roku 1996 otrzymał tytuł naukowy profesora nauk technicznych, a w roku 1998 stanowisko profesora zwyczajnego. w kwietniu 2015 roku Senat Politechniki Opolskiej uhonorował Go godnością doktora honoris causa.

Tematyka Jego badań naukowych w okresie przed habilitacją była związana z metodologią projektowania i podstawami konstrukcji maszyn. Był pionierem badań w Polsce w zakresie komputerowego wspomaganie projektowania, z czego się doktoryzował. Jego praca habilitacyjna kończyła ten okres i rozpoczynała jednocześnie badania w obszarze inżynierii produkcji. Były to pierwsze prace naukowe w Polsce z tego obszaru badań. Od tej pory tematyka prowadzonych przez Niego prac badawczo-naukowych skupia się wokół: organizacji i zarządzania produkcją oraz usługami, systemów wspomaganie decyzji, zarządzania wiedzą produkcyjną, zarządzania projektami produkcyjnymi i usługowymi oraz zarządzania innowacjami. Od 2005 roku profesor Ryszard Knosala pełni funkcje publiczne, najpierw jako poseł na Sejm RP V kadencji, a następnie jako senator RP VII i VIII kadencji. w latach 2005–2007 był członkiem Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży i jednocześnie wiceprzewodniczącym Sejmowej Podkomisji Stałej do spraw Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a od 2007 roku jest członkiem Senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu. Pełni także funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu RP VIII kadencji. Pełni On także wiele funkcji z wyboru społeczności akademickiej. Sekretarz Komitetu Badań Naukowych powołał Go w 1998 roku do składu Sekcji Technologii i Automatyzacji Maszyn i Produkcji, a następnie powierzył funkcję przewodniczącego tej Sekcji.

W roku 1999 profesor Ryszard Knosala powołał do życia Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją, którego jest prezesem. Z Jego inicjatywy powstał w 2009 roku Komitet Inżynierii Produkcji PAN, którego jest przewodniczącym drugą kadencję. Jego starania i zaangażowanie przyczyniły się do powstania nowej dyscypliny naukowej inżynieria produkcji. w 2013 roku został wybrany na członka Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów, gdzie działa w obszarze dyscypliny inżynieria produkcji. Zainicjował także powstanie ogólnopolskiego klastra „Wspólnota Wiedzy i Innowacji w Inżynierii Produkcji”, którego Radzie przewodniczy. Kolejna Jego zrealizowana inicjatywa, to cykl podręczników akademickich dla kierunku nauczania zarządzanie i inżynieria produkcji. Powołał On zespół 65 autorów, w tym 42 profesorów z 25 uczelni akademickich, który napisał i wydał w PWE 22 podręczniki. Jest to unikalne przedsięwzięcie w skali nie tylko Polski. Profesor Ryszard Knosala jest autorem lub współautorem 21 książek, podręczników i skryptów akademickich oraz 450 artykułów naukowych, w tym około 100 opublikowanych za granicą, między innymi w takich czasopismach, jak: „Journal of Materials Processing Technology”, „Fuzzy Sets and Systems”, „Konstruktion”, „Innovazione”, „Schweizer Maschinenmarkt”. Jest twórcą oryginalnej metody wspomagania podejmowania decyzji przedstawionej w książce „Bewerten technischer Systeme”, wydanej przez Springer Verlag, Berlin 1997. Założył czasopisma naukowe: „Management and Production Engineering Review” i „Zarządzanie Przedsiębiorstwem”. Jest współtwórcą 3 patentów zagranicznych (Niemcy, Francja, Rosja) oraz 4 patentów polskich (wdrożonych do przemysłu). Kierował 27 pracami naukowo-badawczymi, w większości wieloletnimi, w tym 6 grantami KBN. Był także głównym wykonawcą i konsultantem naukowym 5 grantów KBN i 1 Grant Umwelt – Stiftung (Niemcy). Ponadto był redaktorem „Proceedings of the International Conference on Computer Integrated Manufacturing”, WNT, Warszawa, 1996–2001. Jest autorem recenzji 13 książek i skryptów.

Profesor Ryszard Knosala jest twórcą znanej w całym kraju opolskiej szkoły naukowej inżynierii produkcji. Kierował 218 pracami dyplomowymi magisterskimi i 139 pracami inżynierskimi. Był promotorem w 18 zakończonych przewodach doktorskich (jeden z doktorów uzyskał tytuł naukowy profesora, a 5 stopnie doktora habilitowanego). Jest opiekunem naukowym grupy doktorantów piszących rozprawy z obszaru zarządzania innowacjami. Był przewodniczącym komitetu organizacyjnego 36 konferencji naukowych krajowych i międzynarodowych, w tym znanych cykli konferencyjnych: Computer Integrated Manufacturing, Komputerowo Zintegrowane Zarządzanie oraz Innowacje w Zarządzaniu i Inżynierii Produkcji. Organizował również 22 polsko-niemieckie

kolokwia naukowe, a także był sekretarzem naukowym komitetu organizacyjnego 6 konferencji międzynarodowych. Brał udział w pracach komitetów naukowych i programowych 142 konferencji krajowych i zagranicznych.

Profesor Ryszard Knosala za swoją działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1993), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1999), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000), Medalem za Długoletnią Służbę i stopnia (2014), Srebrną Honorową Odznaką Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich (1990), Medalem za Zasługi dla Politechniki Śląskiej (1997), Złotą Odznaką Honorową Zrzeszenia LZS (2007), Odznaką Honorową Prezesa Rady Ministrów „Za Zasługi dla Wynalazczości” (2011). Otrzymał także tytuły: Generalnego Dyrektora Górniczego III stopnia (1997) oraz Honorowego Obywatela Miasta Nisy (2003).